

Сумління служіння істині

Національний науковий центр
"Інститут судових експертиз"
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

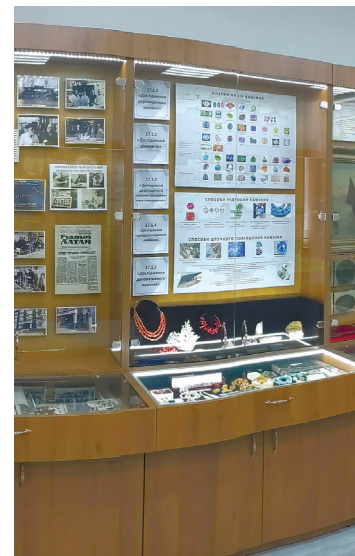
МУЗЕЇ

НАЦІОНАЛЬНОГО
НАУКОВОГО ЦЕНТРУ
"ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ІМ. ЗАСЛ. ПРОФ. М. С. БОКАРІУСА"

<http://www.hniise.gov.ua/14000-kabnet-muzei.html>
<http://www.hniise.gov.ua/14496-naukovo-prikladnii-muzei.html>

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

КАБІНЕТ-МУЗЕЙ

Заслуженого професора
Миколи Сергійовича Бокаріуса

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

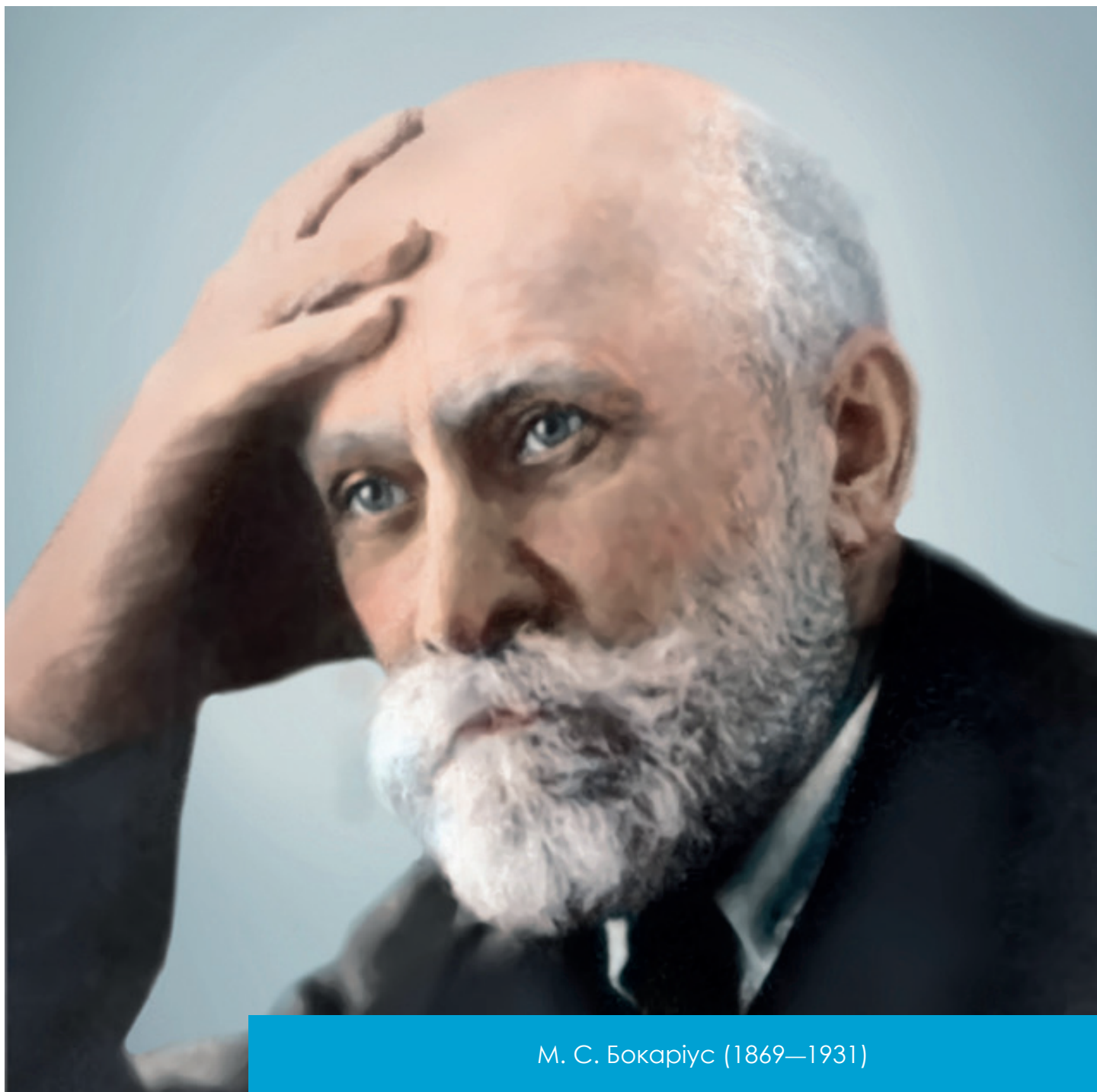
Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" має довгу та славетну історію. Заснований 1923 року за ініціативою видатного тогочасного діяча М. С. Бокаріуса, ННЦ "ІСЕ" є провідною експертною установою України. Інститут щодня розвивається та вдосконалюється: відкриваються нові напрями експертиз і експертних досліджень, поліпшуються методи і технології. Упродовж 2017—2020 років у ННЦ "ІСЕ" запроваджено 11 нових експертних спеціальностей.

На наше майбутнє істотно впливає пам'ять про минуле, тому керівництво інституту активно підтримує та стимулює розвиток музейної справи.

Музей є одним із джерел історії, де можна зустрітися з минулим, побачити сьогодення та зазирнути в майбутнє. Він зберігає та відтворює загальнолюдську пам'ять, є своєрідним літописом часу. Він створює у відвідувачів уявлення про нескінченність, безперервність історії, висвітлює найвидатніші постаті попередніх епох.

Останнє є можливим завдяки інформаційному аспекту музейних експонатів, оскільки кожний із них — неповторне джерело інформації та відбиток своєї доби.

О. М. Ключев,
директор Центру

М. С. Бокари́ус (1869—1931)

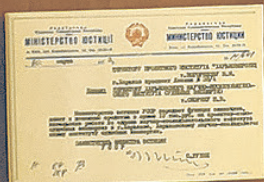
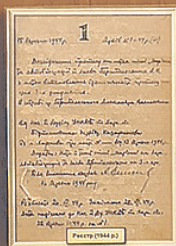
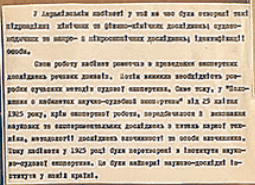
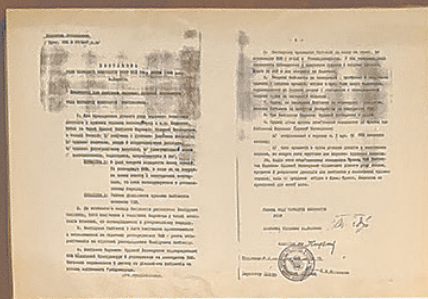
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Перший стенд експозиції музею присвячено історії створення та розвитку Центру.

1923 року в Харкові започатковано Кабінет науково-судової експертизи. 1925 року його було реорганізовано в Інститут науково-судової експертизи. М. С. Бокаріус очолював установу з першого дня її існування. Після смерті Миколи Сергійовича, зважаючи на його заслуги, 1931 року уряд України присвоїв ім'я Заслуженого професора М. С. Бокаріуса Харківському науково-дослідному інституту судових експертиз.

Від початку заснування у складі Кабінету науково-судової експертизи функціонували такі секції:

- хімічних і фізично-хімічних дослідів;
- судово-медичних, макро- та мікроскопічних дослідів;
- судово-фотографічних дослідів;
- ідентифікації особи (дактилоскопія, пороскопія, антропометрія та ін.).

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

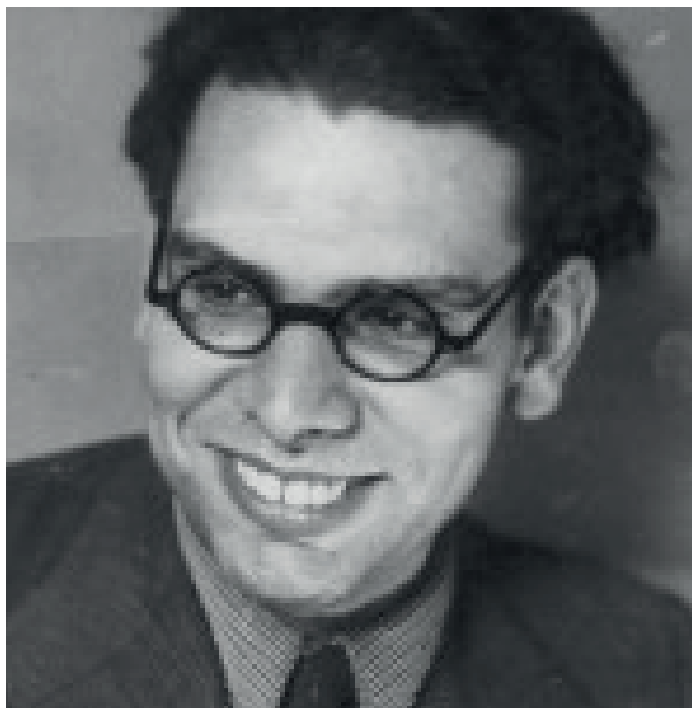

М. М. Бокаріус (1899—1966) —
директор ХНДІСЕ впродовж
1931—1941, 1944—1946 років

Усупереч утискам з боку Радянської влади та складним історичним обставинам ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" та його колектив у всі часи гідно долали будь-які випробування на шляху розвитку й удосконалення.

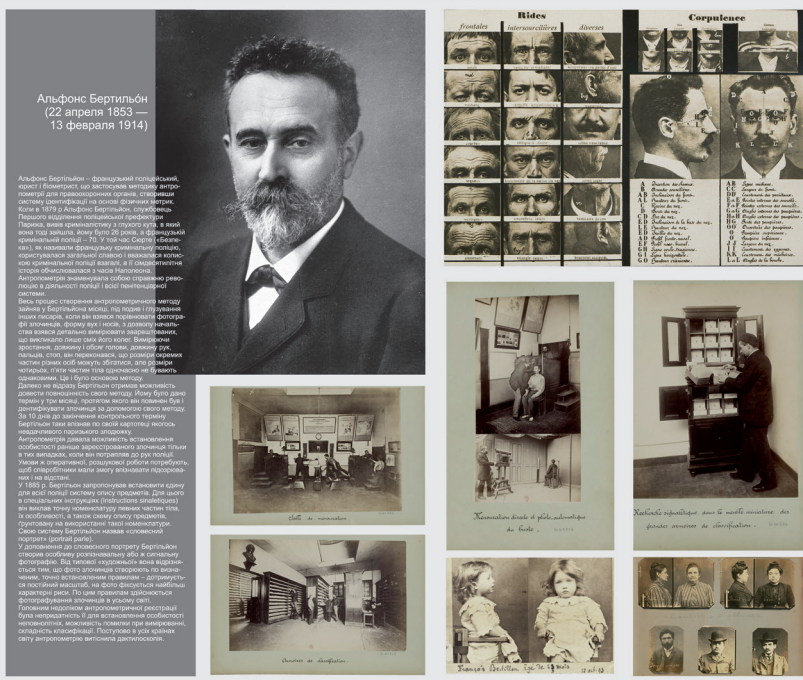
Імена провідних науковців Національного наукового центру "ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" залишилися нетлінними на сторінках історії. Це доктори юридичних наук, професори Л. Ю. Ароцкер, М. В. Салтевський, Г. А. Грановський, В. П. Колмаков, З. М. Соколовський, М. В. Скорик, засновник судової автотехнічної експертизи в Україні М. С. Романов та ін.

Науково-дослідні напрацювання співробітників Центру стали основою для нових експертних методик, технічних приладів.

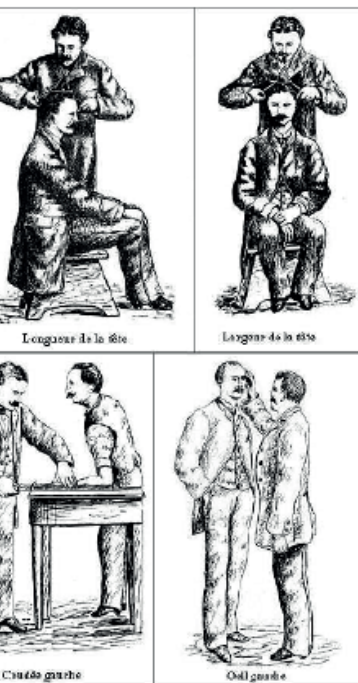
А. Ю. Ароцкер, М. В. Салтевский, Г. Л. Грановский, М. С. Романов

Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Альфонс Бертільйон — французький поліцейський, юрист і біометрист, що застосував методіку антропометрії для правоохоронних органів, створивши систему ідентифікації на основі фізичних метрик. Антропометрія знаменувала собою справжню революцію в діяльності поліції і всієї пенітенціарної системи. У доповнення до словесного портрета Бертільйон створив особливу розпізнавальну (сигнальну) фотографію. Від типової "художньої" вона відрізняється тим, що фото злочинців створюють за суворо визначеними правилами.

Пристрій А. Бертільйона для визначення антропометричних показників злочинців

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" невинно розвивається, відкриваються нові експертні напрями. Найбільш захопливою з-поміж них є гемологічна експертиза, запроваджена 2019 року.

Нові спеціальності:

- 17.1.1 "Дослідження дорогоцінного каміння";
- 17.1.2 "Дослідження діамантів";
- 17.1.3 "Дослідження дорогоцінного каміння органогенного походження";
- 17.1.4 "Дослідження напівдорогоцінного каміння";
- 17.1.5 "Дослідження декоративного каміння".

Експозиція містить експонати, що відображають деякі способи підробки каміння.

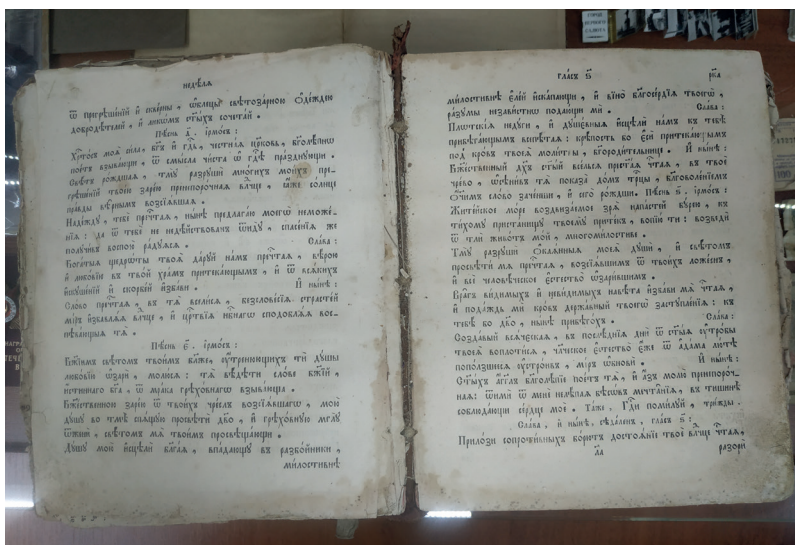
Експонати, які зберігаються у музеї, належать до дорогоцінного, напівдорогоцінного, декоративного каміння органогенного походження та детально відображають напрями діяльності експерта-гемолога.

Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Твори мистецтва часто стають предметами кримінальних правопорушень. На стенді представлено експонати, що були об'єктом злочину. Їх досліджували експерти-мистецтвознавці, визначаючи автентичність твору мистецтва та його вартість.

До об'єктів мистецтвознавчої експертизи належать предмети антикваріату та твори мистецтва, зокрема:

- твори монументального та станкового живопису (картини, ікони);
- вироби декоративно-ужиткового мистецтва

(меблі, посуд, статуєтки, прикраси тощо);

- дрібна пластика;
- музичні інструменти;
- предмети нумізматики,

фалеристики, боністики (монети, медалі, ордени, знаки, бони, марки та ін.);

- стародруки та інша друкована продукція;
- колекційна зброя та ін.

Зразки об'єктів мистецтвознавчого дослідження

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Одним із найпоширеніших видів експертиз та експертних досліджень є криміналістичні, зокрема почеркознавчі. Часто виникає потреба дослідити розписки, заповіти, договори та інші документи.

Трапляються випадки, коли експертам доводиться досліджувати написи на незвичних предметах.

1978 року перед судовими експертами Центру (старшим судовим експертом, кандидатом юридичних наук Валентиною Грузковою та доктором юридичних наук, професором Львом Ароцкером) постало завдання дослідити лист від 2 травня 1813 року на ім'я Жозефа Фуше, герцога Отрантського.

Проаналізувавши матеріали, експерти встановили, що наданий на дослідження лист підписав Наполеон I Бонапарт. Проте, щодо авторства тексту самого листа експерти з'ясували, що почерк належить не імператорові, а іншій особі.

Експертиза почерку та підпису Наполеона I Бонапарта

Handwritten signature of Napoleon Bonaparte

Харьковский
научно-исследовательский институт судебной
экспертизы
им. Зас. проф. Н. С. Бокарюса

№ 35/к март 1978 г.

ВЫВОДЫ И РЕЗУЛЬТАТЫ РАБОТЫ

II января в документальном 27 февраля 1798 года в историко-художественном музее Харьковского государственного университета имени Н. С. Бокарюса, в котором хранятся копии документов, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, были обнаружены подлинники документов, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

В процессе исследования были выявлены следующие факты:

1. В документах, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, были обнаружены подлинники документов, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

2. В документах, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, были обнаружены подлинники документов, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

2.

им. Н. С. Бокарюса

исследования были в архиве ГИИИ от 24.05.1798

[210] (им. Н. С. Бокарюса), исследования на документе, относящемся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

роль от 30.05.1803 г. в

подписи Жозефа Фуше, герцога Оранского, от 11 мая 1813 г. - исследование на листе бумаги, относящемся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

3.

Приведены копии документов, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

4.

Содержит копии документов, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

5.

Содержит копии документов, относящихся к личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

от 25.10.1807 года, в котором содержится информация о личности и деятельности Наполеона I Бонапарта, в том числе и его собственноручные подписи.

Дослідження листа Жозефу Фуше з підписом Наполеона I Бонапарта

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Однією з перших експертних спеціальностей від часу заснування Центру була судово-фотографічна (нині — фототехнічна) експертиза.

Основні завдання фототехнічної експертизи:

- ідентифікація знімальної апаратури за негативами, а також апаратури, яку застосовують для виготовлення позитивів (збільшувачі, кадрувальні рамки, глянсувачі та ін.);
- ідентифікація типу (марки) фото- та кіноматеріалів, які застосовують для виготовлення фотознімків і кінофільмів;
- ідентифікація предметів, приміщень та ділянок місцевості, відображених на знімках (негативах) та відеозаписах;
- визначення технологічних і технічних характеристик зйомки й виготовлення фотознімків, кінофільмів та відеозаписів.

Поширення цифрових технологій зумовило значні зміни методик проведення експертиз та експертних досліджень за цим напрямом.

Приладдя й об'єкти фототехнічної експертизи

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

На дослідження експертам ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" часто надходять паперові грошові знаки для визначення їхньої справжності.

За статистикою, 75 % вилучених фальшивих банкнот іноземних валют становлять долари США, 23 % — євро, 2 % — російські рублі й англійські фунти стерлінгів. Поміж українських банкнот найчастіше підробляють 500-гривневі купюри.

Об'єкти експертизи

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

В експертизі зброї виокремлюють дослідження вогнепальної зброї та бойових припасів до неї; слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу; холодної зброї (визначення належності до холодної зброї виробів колючої, ріжучої, рублячої, ударно-роздробляючої дії та способу їх виготовлення).

Експерти ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" використовують найсучасніше обладнання для проведення досліджень (зокрема, криміналістичний мікроскоп порівняння LEEDS Discovery Zeiss (США)).

Важливим експонатом для ННЦ "ІСЕ" є снаряди СГ-1, розроблені співробітником інституту В. Ф. Гуцніним у 70-х роках ХХ ст. для ідентифікації гладкоствольної зброї.

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

На стенді представлено зразки холодної зброї, що в різний час надходила до ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" для проведення експертиз.

Експерти Центру визначають належність до холодної зброї виробів колючої, ріжучої, рублячої, ударно-роздробляючої дії; спосіб їх виготовлення, а також тип, вид, зразок (для промислових виробів) холодної зброї або конструктивно подібних до неї виробів.

Прикрасою експозиції є військово-морський кортик "Булат" та німецький військовий кортик.

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Експерти Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" проводять дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів, з'ясовуючи обставини, пов'язані з використанням комп'ютерно-технічних засобів, інформації та програмного забезпечення. Одним із об'єктів дослідження є гральні автомати.

Гральний автомат — обладнання, призначене для проведення азартних ігор із виграшем, імовірність і розмір якого визначають у випадковий спосіб. Програмне забезпечення передбачає надання кредитів для здійснення ігор, вибір ліній виграшних комбінацій та помноження кредитів у разі виграшу.

Зовнішній вигляд та внутрішня будова гравального автомата

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Протидія незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів є одним із пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів.

У музеї представлено порівняльні зразки рослин, які використовували (починаючи з 1960-х років) для проведення експертиз та експертних досліджень, коли вони мали науково-прикладне значення.

Сьогодні ці зразки вже застаріли, проте досі викликають неабиякий інтерес фахівців, даючи матеріал для вивчення історії таких досліджень.

ДОСЛІДЖЕННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ІХ АНАЛОГІВ ТА ПРЕКУРСОРІВ

- Чи є на предмети носії (зазначається, на якому саме) сліди наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів? Якщо ні, то яких саме?
- Чи є даний засіб наркотичним засобом, психотропною речовиною, їх аналогом або прекурсором і який (якою) саме, та який його обсяг чи маса (у висушеному стані)?
- Чи мають надані наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналогів або прекурсорів спільну родову (групову) належність?
- Чи мають надані наркотичні засоби або психотропні речовини спільне джерело походження та якісним та відносним кількісним складом?

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ:

- установлення належності об'єкта тваринного та рослинного походження (діал — біологічне походження) до конкретного біологічного таксона (родини, роду, виду тощо), а також виявлення мікробіоценозів значеного походження в будь-якій масі або на предметі обстановки місця події (предметів-носіїв);
- установлення спільної родової (групової) належності декількох порівняльних об'єктів;
- установлення належності об'єктів біологічного походження до одного цілого;
- визначення біологічних характеристик стану об'єкта (зокрема зернових та зернобобових культур — стадії розвитку організму, причин та часу змін його стану, механізму пошкодження та ін.);
- установлення належності об'єктів рослинного походження до наркотичних засобів.

СЛІДИ РОСЛИННИХ РЕЧОВИН ТА ЇХ СУБСТАНЦІЙ — ПОРІВНЯЛЬНІ

Наркотичні засоби рослинного походження кустарного виробництва

Фальсифікатори наркотичних засобів

Каннабіс (маріхуана)

Екстракт каннабісу

Макова соломка

Бодія

Насвай

Чай,
крохмаль, олія

Порошкоподібний

Зпресований каннабіс

Смолоподібний

Олій

Прополіс

Муміє

Чорний перець

КОЛЕКЦІЯ

семени сорняків 120 видів

ЧАСТЬ I

1. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	2. <i>Суріс</i> — <i>Suria</i>
3. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	4. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
5. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	6. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
7. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	8. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
9. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	10. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
11. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	12. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
13. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	14. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
15. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	16. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
17. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	18. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
19. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	20. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
21. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	22. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
23. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	24. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
25. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	26. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
27. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	28. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
29. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	30. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
31. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	32. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
33. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	34. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
35. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	36. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
37. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	38. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
39. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	40. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
41. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	42. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
43. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	44. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
45. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	46. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
47. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	48. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
49. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	50. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
51. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	52. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
53. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	54. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
55. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	56. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
57. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	58. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
59. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	60. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
61. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	62. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
63. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	64. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
65. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	66. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
67. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	68. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
69. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	70. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
71. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	72. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
73. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	74. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
75. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	76. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
77. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	78. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
79. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	80. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
81. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	82. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
83. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	84. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
85. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	86. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
87. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	88. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
89. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	90. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
91. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	92. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
93. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	94. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
95. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	96. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
97. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	98. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
99. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	100. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>

КОЛЕКЦІЯ

семени сорняків 120 видів

ЧАСТЬ II

1. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	2. <i>Суріс</i> — <i>Suria</i>
3. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	4. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
5. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	6. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
7. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	8. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
9. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	10. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
11. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	12. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
13. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	14. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
15. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	16. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
17. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	18. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
19. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	20. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
21. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	22. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
23. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	24. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
25. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	26. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
27. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	28. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
29. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	30. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
31. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	32. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
33. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	34. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
35. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	36. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
37. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	38. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
39. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	40. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
41. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	42. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
43. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	44. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
45. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	46. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
47. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	48. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
49. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	50. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
51. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	52. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
53. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	54. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
55. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	56. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
57. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	58. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
59. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	60. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
61. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	62. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
63. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	64. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
65. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	66. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
67. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	68. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
69. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	70. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
71. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	72. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
73. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	74. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
75. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	76. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
77. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	78. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
79. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	80. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
81. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	82. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
83. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	84. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
85. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	86. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
87. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	88. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
89. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	90. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
91. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	92. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
93. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	94. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
95. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	96. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
97. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	98. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>
99. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>	100. <i>Амарант</i> — <i>Amaranthus</i>

Порівняльні зразки рослин

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Реконструкція місця подій за фактом вибухів у Балаклії (2017)

Реконструкція моменту зіткнення за участю водіїв Зайцевої та Дронова

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

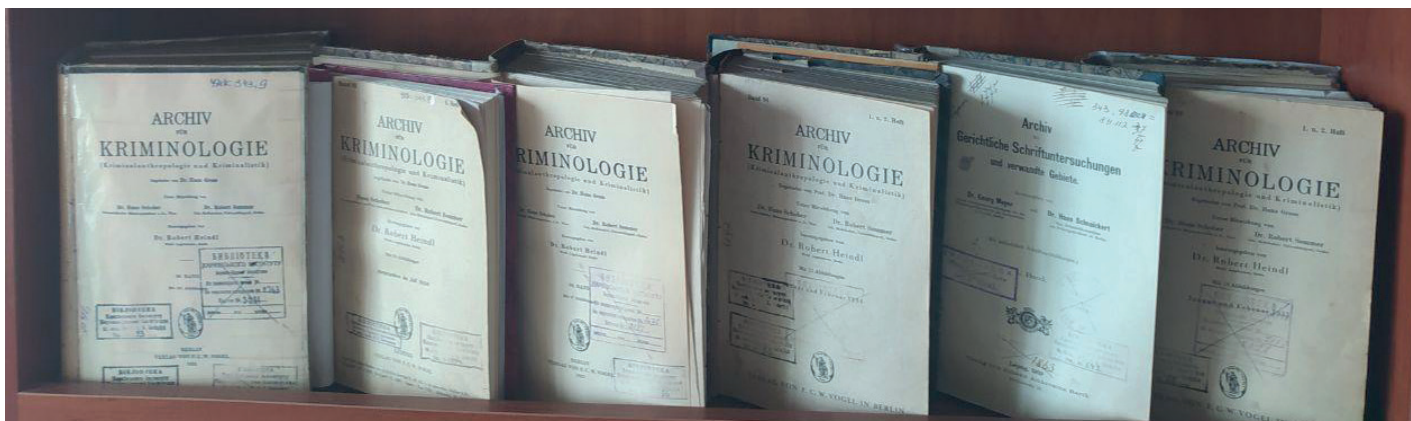
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

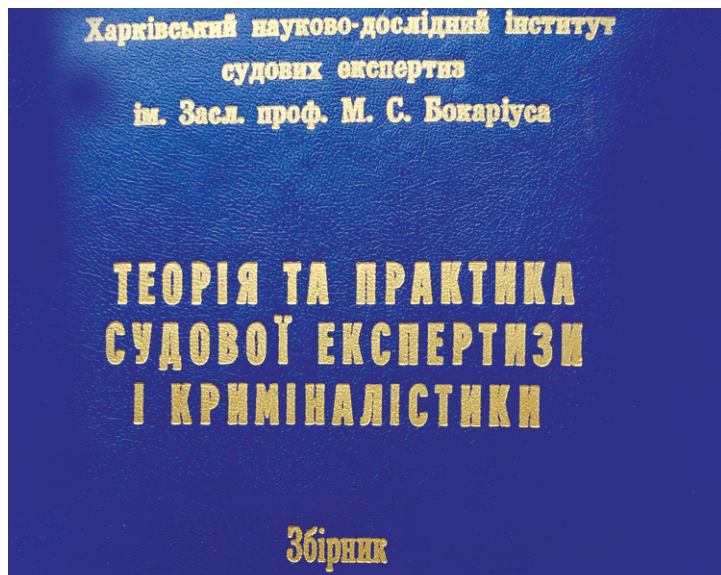
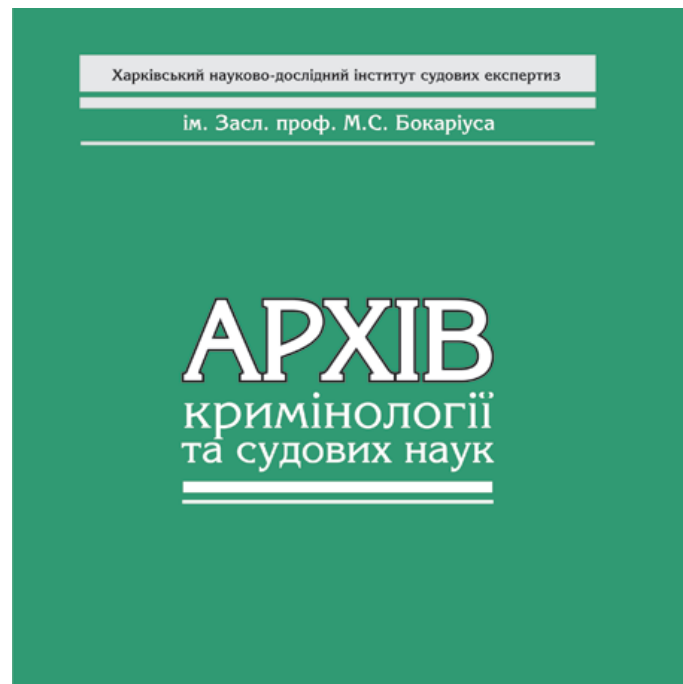
Неможливо оминати увагою редакційно-видавничу діяльність Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса". Наприклад, видання "Архів кримінології та судових наук" — це журнал, видання якого 1926 року започаткував Заслужений професор М. С. Бокаріус.

Таке відновлення стало можливим завдяки дослідженню номерів журналу, унікальних архівних документів, зарубіжних публікацій та ін.

Від 2001 року виходить друком збірник наукових праць "Теорія та практика судової експертизи і криміналістики".

Музей також містить інші зразки друкованої продукції ННЦ "ІСЕ" (методичні посібники, монографії та ін.).

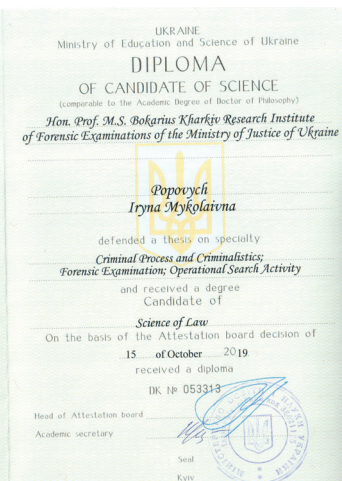
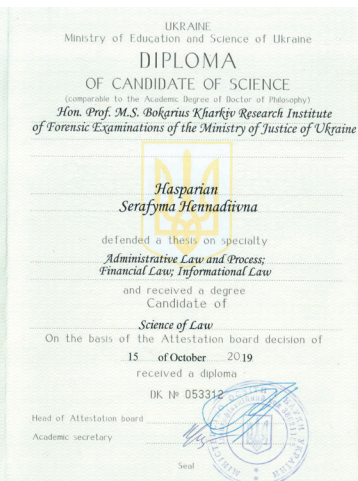

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Експозиція багата на важливі для розвитку Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" атестати, договори та свідоцтва. Від 2017 року інститут є членом Європейської мережі судово-експертних установ (ENFSI) та співпрацює з експертними установами іноземних держав.

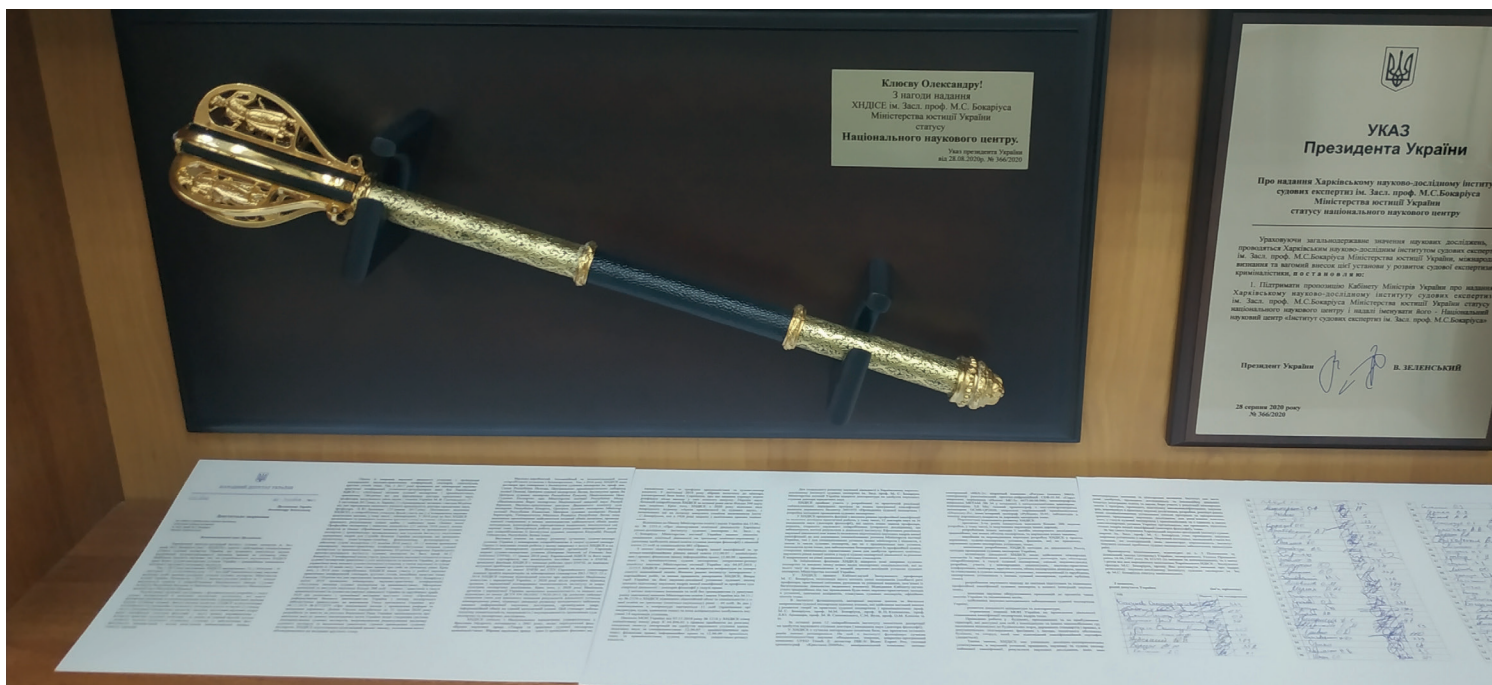
Станом на сьогодні ННЦ "ІСЄ" уклав 13 договорів про міжнародне співробітництво. В інституті успішно працюють аспірантура й докторантура. Функціонує спеціалізована вчена рада з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ МУЗЕЙ

Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

28 серпня 2020 року Президент України підписав Указ № 366/2020 "Про надання Харківському науково-дослідному інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса статусу національного наукового центру". Підставою для цього Указу стало депутатське звернення, підписане 63 народними депутатами України. Оригінал цього звернення зберігається в Науково-прикладному музеї Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" як свідчення одного з провідних етапів в історії установи.

УКАЗ Президента України

**Про надання Харківському науково-дослідному інституту
судових експертиз ім. Засл. проф. М.С.Бокаріуса
Міністерства юстиції України
статусу національного наукового центру**

Ураховуючи загальнодержавне значення наукових досліджень, які проводяться Харківським науково-дослідним інститутом судових експертиз ім. Засл. проф. М.С.Бокаріуса Міністерства юстиції України, міжнародне визнання та вагомий внесок цієї установи у розвиток судової експертизи і криміналістики, **п о с т а н о в л я ю:**

1. Підтримати пропозицію Кабінету Міністрів України про надання Харківському науково-дослідному інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М.С.Бокаріуса Міністерства юстиції України статусу національного наукового центру і надалі іменувати його - Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С.Бокаріуса»

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ УЗВЕЙ

Национального наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 374/668

«05» червня 2018

Президенту України
Володимиру Зеленському

Депутатське звернення

про надання Харківському науково-дослідному
інституту судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса
статусу національного

Величимоу пані Президент!

Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (далі – ХНДІСЕ) є одним з найстаріших спеціалізованих установ судових експертиз України, що проводить комплексні наукові дослідження загальнодержавного значення, винявши на світовому рівні Найбільша кількість наукових тем, що розробляються науковцями ХНДІСЕ серед інших судово-експертних установ України є традиційним показником потужного наукового потенціалу інституту.

Так, у 2017 році науковцями ХНДІСЕ виконувалося 25, у 2018 році – 43, у 2019 році – 52, а в поточному році – 67 тем НДР тематичного плану науково-дослідних робіт науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України. Починаючи з 2018 р. особливі дослідні роботи за 7 тем виконуються сумісно із співробітниками Національного Центру Судових Експертиз Республіки Молдова та Національного бюро експертиз Національної академії наук Республіки Білорусія.

Результатами наукових досліджень є фундаментальні розробки у галузі судової експертизи й методики експертних досліджень, які мають міжнародне визнання та загальнодержавне значення, в проведенні яких державі належить особливу потребу. Вагомі наукові здобутки ХНДІСЕ за результатами дослідницької та інноваційної діяльності, інтеграція освіти та науки в установі, участь у реалізації міжнародних проєктів і програм, підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації (докторів філософії у галузі права), впровадження в експертну практику наукових досягнень – не даємо не повний перелік здобутків з розвитку науково-технічного потенціалу установи та забезпечення його ефективного використання з метою розв'язання найважливіших завдань розвитку держави.

з юридичних наук за профілем криміналістики та судово-експертної діяльності. У листопаді 2018 року збірник включено до міжнародного наукометричного бібліо індексу Scopus, про що видання отримувало відомості з юридичних наук за профілем криміналістики та судово-експертної діяльності. У листопаді 2018 року збірник включено до міжнародного наукометричного бібліо індексу Scopus, про що видання отримувало відомості з юридичних наук за профілем криміналістики та судово-експертної діяльності. У листопаді 2018 року збірник включено до міжнародного наукометричного бібліо індексу Scopus, про що видання отримувало відомості з юридичних наук за профілем криміналістики та судово-експертної діяльності.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2018 року № 1253-а «Про ліцензування освітньої діяльності» Харківське науково-дослідне інституту судових експертиз ім. Засл. п. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України надано ліцензію на проведення освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні (підготовка здобувачів вищої освіти студентів доктора філософії) з ліцензійним обсягом 25 осіб за спеціальністю 081 «Право».

З метою підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації за трьома освітньо-кваліфікаційним рівнем вищої освіти (12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; 12.00.09 – кримінальне право та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність) наказом Міністерства юстиції України від 04.07.2018 р. № 2275/5 ХНДІСЕ отримано дозвіл на відкриття аспірантури та створення інституту відповідний відділ. Вченою радою інституту затверджено дисертаційних робіт, за якими працюють дисертанти ХНДІСЕ. Вперше історії України на базі науково-дослідної установи судових експертиз розпочато підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації за профілем суд. експертної діяльності – докторів філософії в галузі права.

З метою підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації (з урахуванням терміну навчання) наказом Міністерства освіти і науки України від 30.11.2018 року № 2320-а ХНДІСЕ підвищено ліцензійний обсяг за спеціальністю у сфері вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні – 40 осіб. За два функціонування в аспірантурі навчаються 11 осіб (працівники прокуратури, судово-експертні установи та поза аспірантурою здобувачі науку ступеня 14 науковців установ).

Наказом МОН України від 07.11.2018 року № 1218 у ХНДІСЕ створено спеціалізовану вчену раду К 64.896.01 з правом прийняття до розгляду проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата, юридичних наук за спеціальністю: 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право та 12.00.09 – кримінальне право та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність.

Одним із напрямів наукової діяльності установи є проведення міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів, симпозіумів, круглих столів тощо. Так, у 2017 році проведено два міжнародні науково-практичні конференції, установо-організатором яких був Харківський ХНДІСЕ: «Актуальні питання судової експертизи і криміналістики, присвячене 100-річчю від дня народження доктора юридичних наук, професора Л. Ю. Арохера (23 травня 2017 року); «Потенціал відеонаблюдення ХНДІСЕ», а співробітники установи брали участь ще у 7 міжнародних науково-практичних заходах, у тому числі – міжнародних. У 2018 році на базі ХНДІСЕ організовано та проведено засідання круглого столу за темою: «Удосконалення правового регулювання оцінки мови і мовних прав. Оцінка мови. Професійна експертиза і оцінка діяльності (27 квітня 2018 року); лекція-дискусія за темою: «Проблеми питання призначення та проведення судових експертиз у кримінальних провадженнях» для слухачів Інституту підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України експертами, що проводять ліцензійну, комп'ютерно-технічну, фотометричну, фотографічну та військову судову експертизу (25 жовтня 2018 року); 10–11 жовтня проведено міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні питання судової експертизи та криміналістики», присвячену 95-річчю створення Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса. У конференції взяли участь представники міжнародної спільноти в галузі судової експертизи практично з усіх міністерств та відомств України, до сфери управління яких входять судово-експертні установи, а також науковці та судові експерти з 10 країн світу, чия голова закликав «об'єднати на поточному рівні. Крім того, у 2018 році співробітниками ХНДІСЕ взяли участь у роботі науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, лекційних заходах тощо. З нагоди 150-річчя від дня народження засновника інституту – М. С. Бокаріуса у квітні 2019 проведено міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні питання судової експертизи та криміналістики». Матеріали доповідей та виступів надіслали більше 200 осіб – учасників і практиків в галузі криміналістики та судово-експертної діяльності України та зарубіжних країн. 2020 рік розпочато з організації засідання круглого столу «Проблеми реформування безпечного законодавства України: питання експертного забезпечення правосуддя» на виконання Указу президента України від 08.11.2019 № 837/2019 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави». Даним Указом передбачено до 31 грудня 2020 року розробити та внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення системи самоврядування судових експертів, запровадження рецензування висновку судового експерта та визначення граничних строків проведення судових експертиз. ХНДІСЕ підготував відповідальний проєкт закону, положення якого обговорювалися на засіданні круглого столу.

Для подальшого розвитку наукової діяльності в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України відкрито докторантуру на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук.

ХНДІСЕ приймає участь у розробленні та практичній реалізації найважливіших державних програм за кодом програмної класифікації видатків державного бюджету 3601070 «Проведення судової експертизи і розробка методик проведення судових експертиз».

У ХНДІСЕ працюють фахівці з високим рівнем професійної кваліфікації та великим досвідом практичної роботи, у тому числі, 12 докторів наук та 36 кандидатів наук (докторів філософії), які мають велике звання професора, доцента, старшого наукового співробітника (старшого дослідника), що забезпечують вагомий результат в діяльності інституту. Питання реалізації наукової діяльності пов'язані із наданням підготовкою наукових кадрів вищої кваліфікації, які для державних спеціалізованих установ Міністерства юстиції України, такі і для спеціалізованих установ інших міністерств і відомств, а також із числа судових експертів, що не є працівниками цих установ, викладають вугла тощо, для забезпечення безперервності їх професійної освіти; створення максимально сприятливих умов для здобуття третього освітнього наукового рівня вищої освіти у галузі судово-експертної діяльності за різними її напрямками на рівні державних і світових стандартів.

За ініціативою фахівців ХНДІСЕ відкрито нові напрями судових експертиз та введено нових видів експертних спеціальностей, які до цього часу не проводилися в жодній науково-дослідній установі судових експертиз Міністерства юстиції України.

У ХНДІСЕ працює Кабінет-музей Заслуженого професора М. С. Бокаріуса, експозиція якого містить сотні експонатів (особисті речі професора, оригінальні світлини, рукописи та унікальні видання, пов'язані із його діяльністю вченого). Відвідини Кабінету-музею стало традиційним під час проведення будь-яких науково-практичних заходів в установі, навчання аспірантів, стажувань молодих експертів, офіційних візитів тощо.

В інституті функціонують авторські наукові школи за багатьма напрямками судової експертизи відомих вчених, які здійснюють вагомий внесок у розвиток теорії та практики судової експертизи і криміналістики: проф. М. С. Бокаріуса, проф. М. М. Бокаріуса, проф. В. П. Комарова, проф. Л. Ю. Арохера, проф. М. В. Сатевського, С. М. Вула, проф. О. М. Кноса та ін.

За останні роки 12 співробітників інституту захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук (докторів філософії). У ХНДІСЕ є сучасне матеріально-технічне баз, яка прагматично останніх років значно розширилася. На цей в інституті функціонує сучасне нисотехнологічне наукове обладнання, зокрема, апаратурно-програмний комплекс UFED Touch 2; детектор ПК-9/ Владо Expert Pro; газовий хроматограф «Кристал-2000М»; анімалізований комплекс отово-

Науково-виробничий, інноваційний та інтелектуальний потенціал співробітників установи є беззаперечним. Так, з 2016 року ХНДІСЕ підписав договори про співпрацю з Інститутом судових експертиз ім. проф. док. Яна Сєзла Республіки Польща, Центральним криміналістичним лабораторією поліції Польщі, Центром судової експертизи Литви, Інститутом права Литви, Центром судових експертиз Республіки Румунія, Національним Центром Судових Експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдови, «Національним бюро експертиз» Національної академії наук Республіки Білорусія, Національним науково-дослідним центром судових експертиз Республіки Білорусія, Центром судових експертиз Республіки Чорногорія, Університетом Миколая Рюмерка Республіки Литва тощо. Із зазначеними організаціями здійснюється плідний обмін досвідом, проводиться взаємні стажування; в межах законодавства здійснюється обмін новітніми методами, монографіями, періодичними виданнями, виконуються спільні наукові теми. Проводиться робота щодо укладання міжнародних договорів про співробітництво із Інститутом судових експертиз Колумбії, Республіки Узбекистан, Республіки Латвія тощо.

Важким етапом на шляху розвитку сучасних судово-експертних установ України є міжнародне співробітництво в галузі судової експертизи. Одним із важливих етапів роботи у цьому напрямку є вступ ХНДІСЕ в одну з найбільших міжнародних судово-експертних організацій – Європейської мережі судово-експертних установ (European Network of Forensic Science Institutes) (ENFSI), 17 травня 2018 року Харківський ХНДІСЕ та його керівник отримали сертифікати, що засвідчують постійне членство в ENFSI. Ряд провідних фахівців ХНДІСЕ є членами робочих груп ENFSI, де вирішуються актуальні проблеми судово-експертної діяльності.

Відповідно до вимог ENFSI як CEU Європейського співтовариства повинні пройти акредитацію за міжнародним стандартом ISO 17025. 23 січня 2018 ХНДІСЕ отримав відповідний атестат про акредитацію Національного агентства з акредитації України, у 2020 році після перевірки відповідним органом з акредитації підтвердження компетентності інституту за широким спектром експертних досліджень. Крім того, у 2020 році Національним органом з акредитації України засвідчено компетентність та видано атестат відповідно до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2014. Це дозволяє забезпечити створення умов для взаємного визнання результатів діяльності установи на міжнародному рівні, підвищує динаміку розвитку методичного забезпечення завдань диференційної наукових досліджень, організації широкій інформаційній обміні на єдиній методичній основі. Цей стандарт забезпечує технічну компетентність, незалежність і неупередженість проведених судових експертиз та експертних досліджень.

ХНДІСЕ співпрацює з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого, починаючи з 2001 року, видає періодичний фаховий збірник наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики». Збірник наукових праць – один із провідних фахових видань

експертний «НБХ-2»; апаратний комплекс «Регулю (модель 5001M); спектрометр рентгенівської кристал-дифракційний SEF-01-M «Спутник»; мікроскоп порівняння «Телент MC-3» 6073.00.00.000; металографійний мікроскоп METAM JB 34 у комплекті з оптико-механічним адаптером та відеокамерою 5,0 Мп; газовий хроматограф з мас-спектрометричним детектором GCMS-QP2020; мікроскоп порівняльний криміналістичний «Discovery-2»; комп'ютерний поліграф «Рубікон» П1-01; лабораторія для аналізу дорожнього покриття та дорожніх матеріалів тощо.

Перспективним подальшого розвитку ХНДІСЕ:

- проєктом 5-ти років планується виконати більше 200 наукових робіт; у тому числі, із залученням науковців інших держав;
- розроблення нових методів і засобів експертних досліджень як традиційних, так нових об'єктів експертизи, та вирішення нових завдань;
- виробості та впровадження наукових розробок ХНДІСЕ у практику державних судово-експертних установ, фахівців, які не працюють у державних судово-експертних установах, тощо;
- включення розроблених ХНДІСЕ методик до державного Реєстру методик проведення судових експертиз України;
- активізації діяльності ХНДІСЕ щодо здійснення міжнародних контактів із зарубіжними колегами (укладання договорів про міжнародне співробітництво в галузі судової експертизи; спільні науково-дослідні розробки, участь у міжнародних симпозіумах, науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столів, обмін експертним досвідом, навчання і стажування в судово-експертних установах, телекомунікації із зарубіжними експертними установами з питань судової експертизи, сумісний публікації тощо);
- розроблення наукового підходу до системи підготовки та підвищення професійної кваліфікації судових експертів в аспекті інтеграції наукових знань;
- внесення наукою обґрунтованих пропозицій до проєктів чинних законів України та підзаконних актів;
- здійснення науково-методичного забезпечення судової експертизи в Україні;
- розвиток діяльності аспірантури та докторантури;
- отримання ліцензії МОН України на проведення діяльності з підвищення кваліфікації експертних кадрів тощо.

Проведено роботи у будівлях, приміщеннях та на прибудинковій території, які доступні для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до будівельних норм, державних стандартів і правил, що документально підтверджено факсимілом з питань технічного обстеження будівель та споруд, які має відповідний кваліфікаційний сертифікат (додається).

Таким чином, ХНДІСЕ має унікальне науково-експериментальне устаткування, в науковій установі працюють науковці та судові експерти найвищої кваліфікації, результати наукових досліджень яких мають

Оригінал депутатського звернення

загальнодержавне значення та міжнародне визнання. Інститут має вагомі наукові здобутки, проводить дослідницьку та інноваційну діяльність, забезпечує інтеграцію освіти та науки, бере участь у реалізації міжнародних проектів і програм, проводить підготовку висококваліфікованих наукових кадрів, впроваджує в практику наукові досягнення, розробки, реалізує разом з іншими спеціалізованими установами спільні програми за пріоритетними напрямками прикладних наукових досліджень для розв'язання важливих завдань у галузі судової експертизи і криміналістики та є єдиною в системі судово-експертних установ України організацією, що проводить підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації (докторів філософії), тощо.

За час свого існування Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса став провідною науковою експертною установою у державі. Науковий потенціал, закладений з часів його заснування, по сьогоднішній день демонструє спроможність інституту вирішувати складні проблеми судово-експертного забезпечення правосуддя в Україні.

Враховуючи вищевикладене, відповідно до п. 5 Положення про національний заклад (установу) України, затвердженого Указом Президента України 16.06.1995 року № 451/95 (із змінами та доповненнями), та з нагоди 150-річчя від дня народження засновника Харківського НДІСЕ – Заслуженого професора М.С. Бокаріуса, прошу Вас розглянути питання про надання Харківському науково-дослідному інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса статусу національного.

З повагою,
Народні депутати України (ім'я, прізвище)

№	ПІБ	Підпис	№ посвідчення
1	Бачурин Олександр Сергійович		344
2	Борисенко Дмитро Сергійович		04
3	Кісень Олександр Сергійович		02
4	Бачурин Дмитро Михайлович		37
5	Шухун Олександр Михайлович		255
6	Кричак Олександр		370
7	Забавський В.В.		373
8	Беленко М.В.		352
9	Калашник А.С.		91

10	Павлюк Т.П.		376
11	Мотомасюк О.А.		19
12	Михайло Т.В.		5
13	Писарь Ф.О.		378
14	Киреєв О.О.		311
15	Борисенко А.П.		227
16	Маршал О.С.		72
17	Хлевинцев С.С.		382
18	Степанчук В.О.		290
19	Синица		52
20	Коваленко М.		330
21	Киреєв О.О.		374
22	Лещенко О.О.		337
23	Танюковський М.І.		226
24	Сідович О.М.		349
25	Медяк Р.К.		71
26	Бондаренко О.В.		58
27	Кривош О.Д.		381
28	Медведь І.В.		381
29	Клишак А.В.		106
30	Тришуківський Ф.С.		97
31	Михайленко Г.М.		53
32	Гришко С.Д.		110
33	Клишаківський С.В.		239
34	Синько		28
35	Якименко Н.В.		25
36	Шинка С.С.		283

37	Соломаха О.З.		322
38	Гришак О.В.		250
39	Рубанов В.В.		235
40	Копанчук О.С.		390
41	Клогко Р.А.		80
42	Дерман В.В.		282
43	Сидіхоренко Р.П.		397
44	Ліжман С.С.		245
45	Потурень М.Р.		74
46	Кравчук Є.М.		108
47	Савченко С.С.		303
48	Лещенко О.О.		335
49	Калашник А.С.		14
50	Калашник Р.С.		328
51	Синько О.О.		396
52	Клишак О.В.		48
53	Заболотний В.С.		79
54	Богаченко П.В.		364
55	Синько О.В.		76
56	Клишак І.С.		38
57	Клишак О.В.		555
58	Брагелар С.В.		344
59	Терехов Г.Г.		101
60	Заболотний П.М.		363
61	Лещенко Н.В.		378
62	Коробченко О.В.		288
63	Кисель О.П.		42

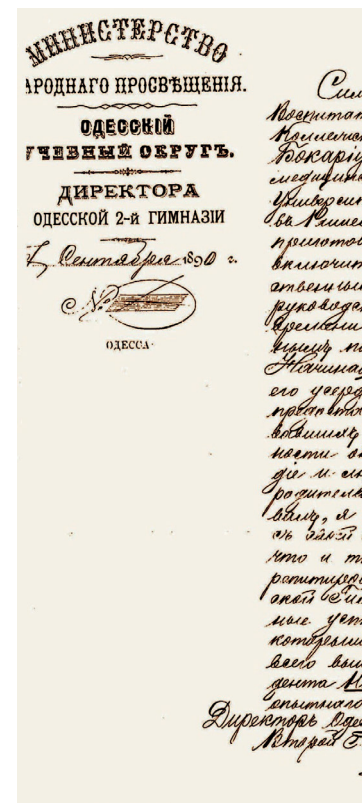

Заслужений професор Микола Сергійович Бокаріус, видатний судовий медик і криміналіст, засновник Харківського кабінету науково-судової експертизи, фундатор криміналістичного напрямку в судовій медицині, зробив величезний внесок у розвиток експертного потенціалу Національного наукового центру "Інститут судових експертиз", який носить його ім'я, створив харківську наукову школу судових експертів, представники якої не тільки залишили свій слід в історії судової експертизи, а й до сьогодні демонструють потужний науковий потенціал. Враховуючи наведене, важливим є збереження пам'яті про М. С. Бокаріуса.

У вересні 2016 року керівництвом Харківського НДІ судових експертиз було прийнято рішення про відтворення Кабінету-музею М. С. Бокаріуса, реставрацію його воскової скульптури та поповнення колекції експонатів. Музейна справа сьогодні є одним із головних соціальних інститутів, що виконує функцію формування історичної пам'яті. Донесення до наукової спільноти працівників судово-експертних установ, студентів та інших відвідувачів якомога більшого обсягу інформації про видатну особистість М. С. Бокаріуса — головне завдання створеного Кабінету-музею.

У Кабінеті-музеї М. С. Бокаріуса містяться рідкісні, унікальні експонати, з якими можуть ознайомитися відвідувачі музею. Книжковий фонд музею налічує понад 500 раритетних автентичних видань, більшість з яких передав в Інститут син Миколи Сергійовича — Микола Миколайович Бокаріус.

Колектив Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" щиро вдячний спадкоємцям роду Бокаріусів, колегам із Харківського національного медичного університету та іншим небайдужим особам, які взяли участь у поповненні фонду експонатів Кабінету-музею.

видатного судового медика, криміналіста, засновника
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

М. С. Бокаріус народився 19 березня 1869 року в Одесі у родині викладача Рішельєвської чоловічої гімназії.

У гімназії Микола виявив схильність до педагогічної роботи: навчаючись у п'ятому класі, завідував фізичним кабінетом та робив препарати й готував прилади до уроків фізики. У фонді музею є фотографія М. С. Бокаріуса у рік закінчення гімназії (1890) та характеристика, надана директором Рішельєвської чоловічої гімназії для залучення до особової справи М. С. Бокаріуса під час його вступу на медичний факультет Імператорського Харківського університету.

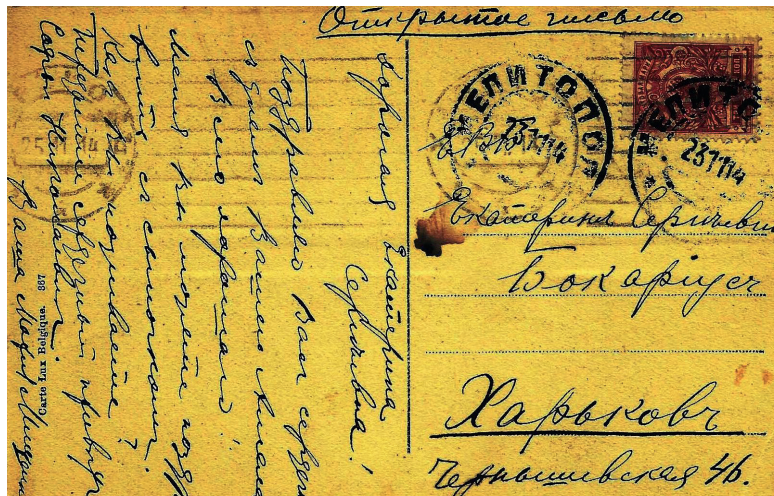
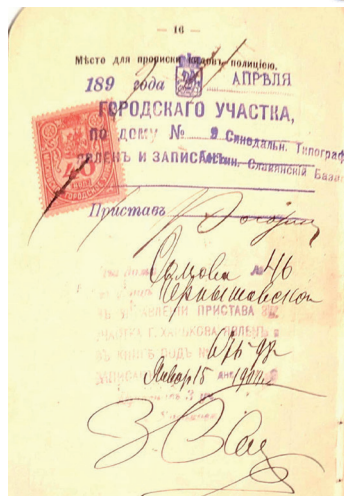
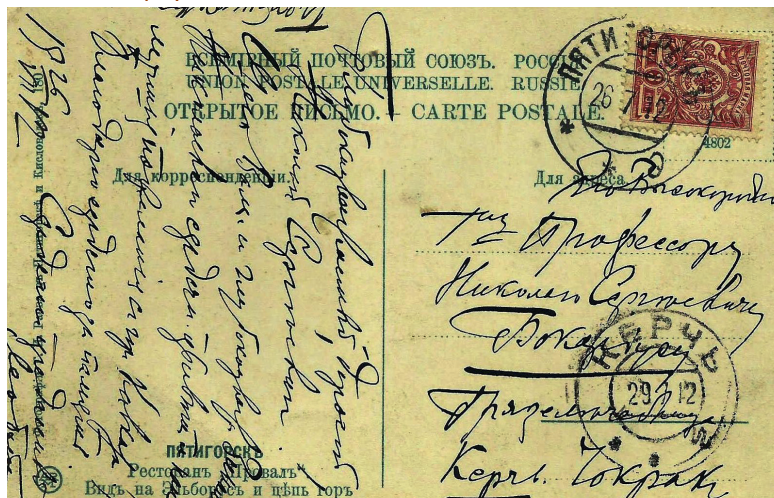
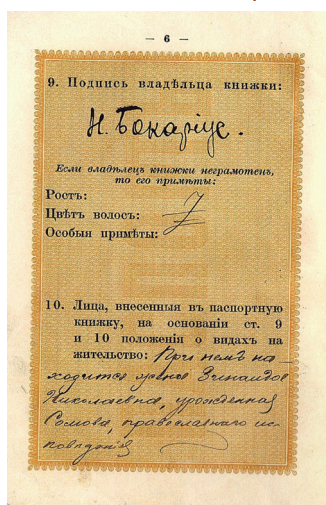
М. С. Бокаріус з батьками та сестрами

Окрасою музейного фонду є фотоальбом родини
М. С. Бокаріуса, що містить унікальні світлини

видатного судового медика, криміналіста, засновника
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

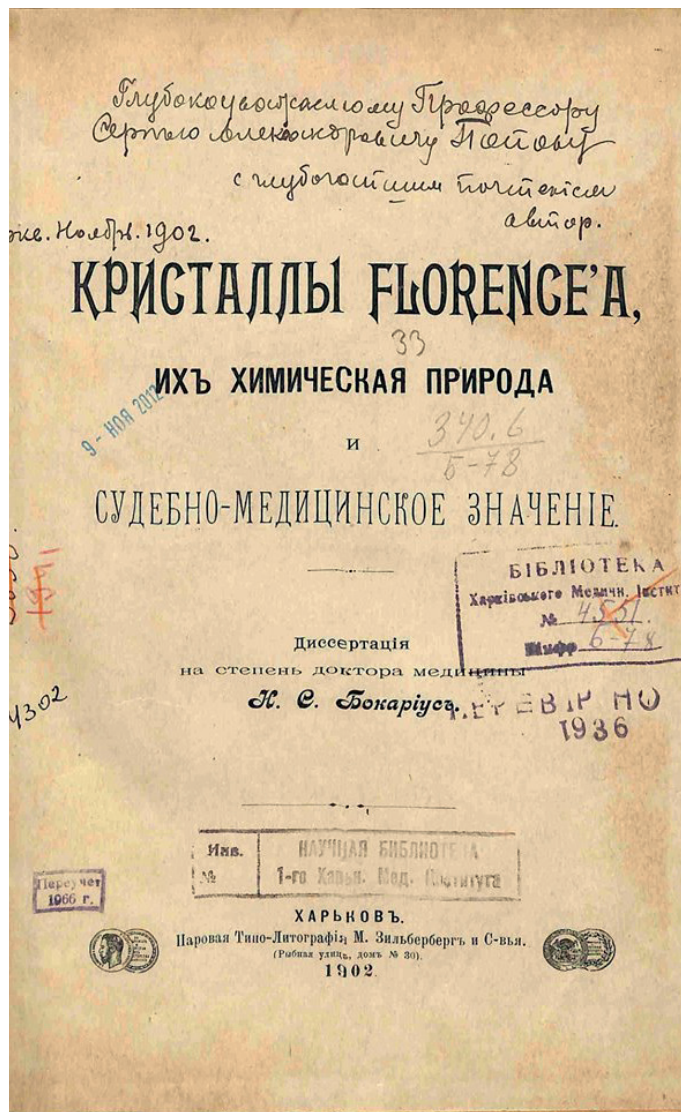
Упродовж 1898—1919 рр. родина Миколи Сергійовича мешкала в будинку за адресою: м. Харків, вул. Чернишевська, № 46. У Кабінеті-музеї зберігається фотокопія паспорта М. С. Бокаріуса та його поштові листівки.

Випускник медичного факультету
Імператорського Харківського університету М. С. Бокаріус, 1895 р.

видатного судового медика, криміналіста, засновника
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

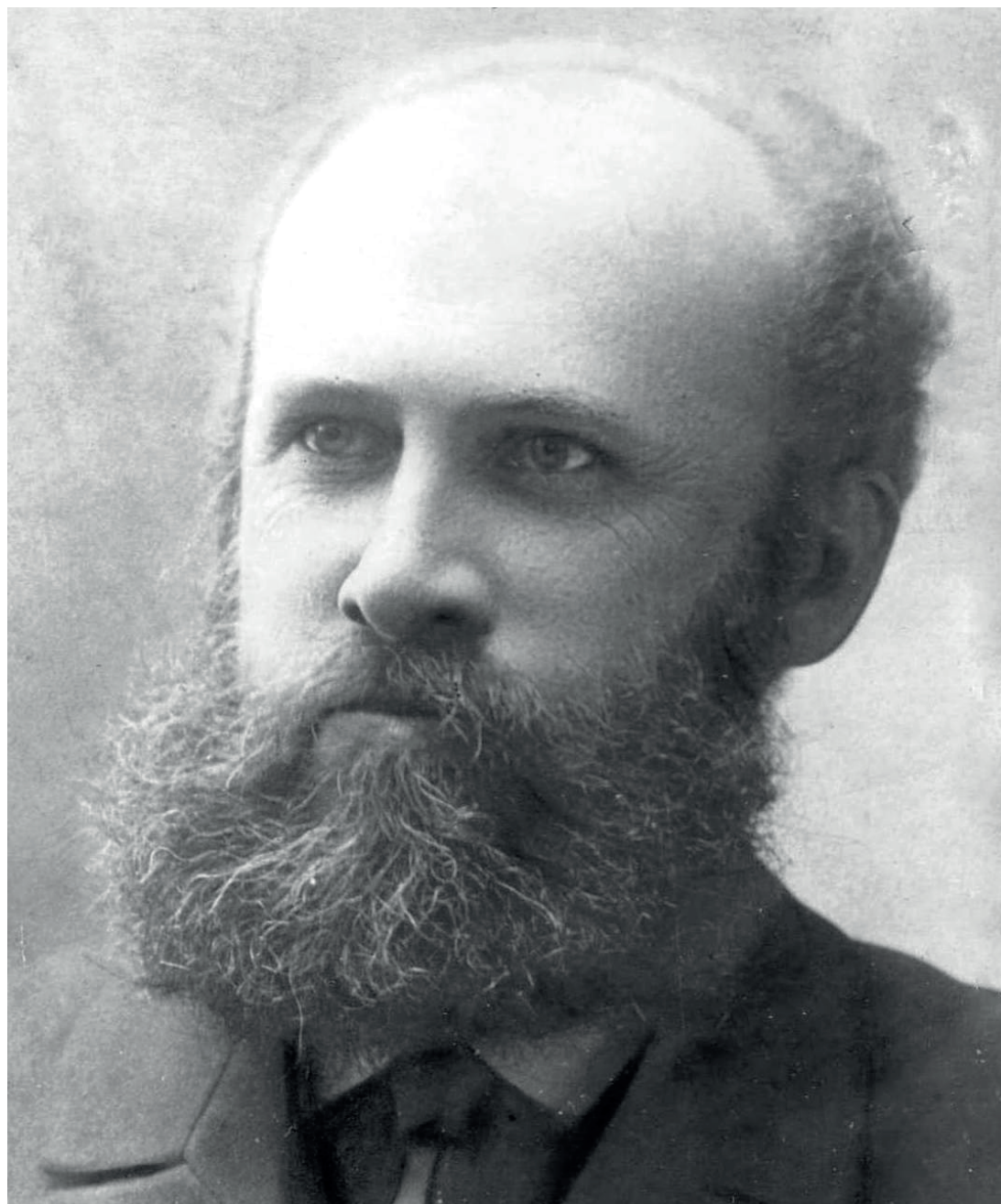

1902 року Микола Сергійович захистив докторську дисертацію за темою "Кристали Флоренса, їх хімічна природа й судово-медичне значення". Це перша фундаментальна робота М. С. Бокаріуса, у якій він розробив алгоритм уніфікації здобутих результатів і оцінювання біологічних речовин на місці злочину.

На кафедрі судової медицини він одразу включився в науково-дослідну роботу. У фондах музею є унікальні документи про перші кроки становлення М. С. Бокаріуса як медика та вченого: 1903 року він самостійно викладав курс лекцій "Відділ судово-медичних макро- та мікроскопічних досліджень".

Учаясь в Харківському університеті, в 1902 г. прийняв приват-доцентом і в 1903 г. открыл частный курс "Отдѣлъ судебно-медицинскихъ макро- и микроскопическихъ изслѣдованій".

При кафедрѣ судебной медицины состояли прозекторами: 1) Н. Оболенскій (1884—1889 г.), 2) М. Ф. Поповъ, 3) С. П. Дворниченко, 4) Н. С. Бокаріусъ. Помощниками прозектора были: 1) Д. А. Котелевскій, 2) А. А. Поповъ (въ 1870 г.), 3) Бергъ, 4) Оболенскій; затѣмъ съ 1889 по 1889 г. 5) Рахимовъ, 6) Юлій Мотте, 7) Вл. Федоровъ; съ 1889 по 1895 г. 8) И. А. Чувскій, 9) С. П. Дворниченко; съ 1895 по 1900 г. 10) Сбоевъ, 11) А. А. Поповъ, 12) Н. С. Бокаріусъ; съ 1900 по 1900 г. 13) К. И. Золотаревъ и 14) А. Гр. Бораковский.

М. С. Бокаріус (1911)

Лист вдячності
випускниць
Жіночого медичного
інституту
М. С. Бокаріусу
(1916)

Николай Се

Ми закончили наши экзамены, еще неск
разные концы России—великой, многострадальной Ро
ли в жизни, и на пороге ответственной ра
ослабляется назад, на наши учебные годы.

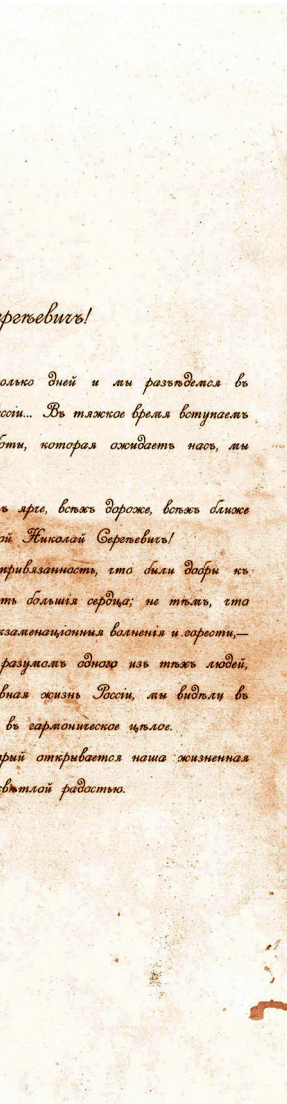
И среди образов, связанных с ними, вста
нашему сердцу и нашей душе—Ваши образы, доро

Не только приобрели Вы нашу глубокую
наше, той добротой, что только и могут зна
моральной поддержкой Вашей Вы освестили наше о
во Вашей лишь мы знали сердцем и видели
келье создается в тишине и красоте ее душо

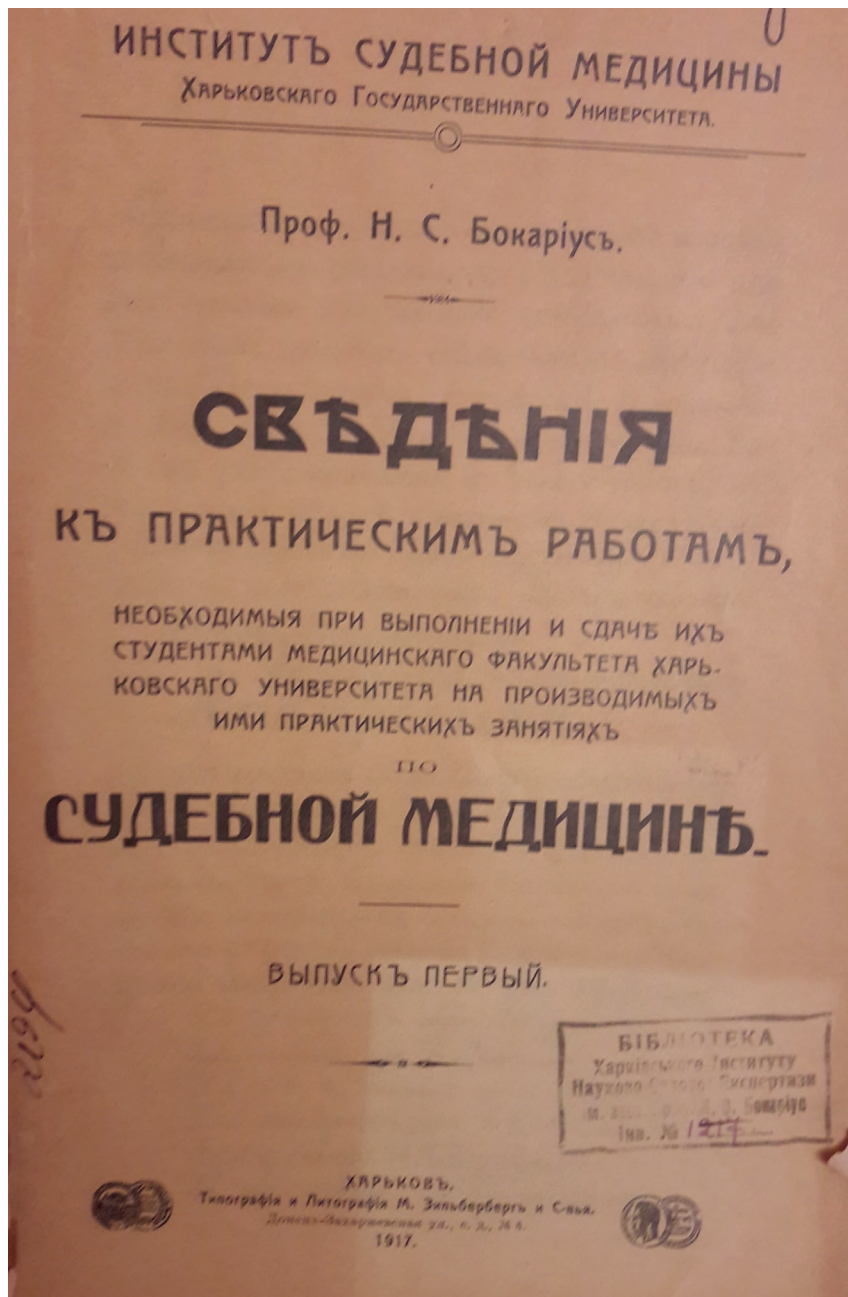
Ваш учитель, у кого наука сливается с жизнью

И в наших тревогах мыслить, в кото
длительность, воспоминание о Вас будет нам

видатного судового медика, криміналіста, засновника
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Оригінальне фото М. С. Бокаріуса зі слухачками
Жіночого медичного інституту (1916)

Розроблені М. С. Бокаріусом методичні вказівки
та робоче місце студента

видатного судового медика, криміналіста, засновника
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

1913 року М. С. Бокаріус організував у складі Імператорського Харківського університету Інститут судової медицини. Він видав друком низку фундаментальних праць і наладив більш тісний контакт між судовою медициною та криміналістикою й запровадив у судовій медицині криміналістичний напрям.

м. С. Бокаріус і слухачі Імператорського Харківського університету (1915)

ПОСТАНОВА

РАДИ НАРОДНИХ КОМІСАРІВ УСРР ВІД 10-го ЛИПНЯ 1923 року.

м.Харків.

«Положення про кабінети науково-судової експертизи».

РАДА НАРОДНИХ КОМІСАРІВ ПОСТАНОВИЛА:

1. Для провадження різного роду науково-технічних дослідів у судових справах засновується в м.м. Харкові, Києві та Одесі Краєві Кабінети Науково-Судової Експертизи, в складі Секцій: 1/ хемічних і фізично-хемічних дослідів; 2/ судово-медичних, макро й мікроскопічних дослідів; 3/ судово-фотографічних дослідів; 4/ ідентифікації особи / дактилоскопія, пороскопія, антропометрія й ин/.

ПРИМІТКА 1: В разі потреби відкриття інших секцій, їх затверджує НКЮ, а коли на це потріб-но нових штатів і кошторисних асигну-вань, то вони затверджуються в установ-леному порядку.

ПРИМІТКА 2: Райони діяльності краєвих кабінетів визначає НКЮ.

2. До особистого складу Кабінетів увіходять: Завідувач Кабінету, його помічники й технічний персонал у числі визна-чених штатами, що затверджуються в установленому порядку.

3. Завідувач Кабінету і його помічники призначаються й звільняються на підставі розпорядження НКЮ - рента спів-робітників на підставі розпорядження Завідувача Кабінету.

4. Кабінети Науково-Судової Експертизи підпорядковані НКЮ Відділові Прокуратури й утримуються за кошторисом НКЮ. Загальне керівництво й догляд за діяльністю Кабінетів на місцях здійснюють Губпрокурори.

Див. продовження.

5. Експертизу провадять Кабінети за плату по такій, що встановлює НКЮ у згоді з Уповнаркомфіном. У тих випадках, коли експертиза провадиться з доручення судових і слідчих органів, плата за неї в цих останніх не береться.

6. Витрати Кабінетів на експертизи, зроблені з доручення судових і слідчих органів, згідно з арт. 5-им цього Положення, зараховуються до судових витрат і стягаються з обвинуваченої сторони судом на загальній підставі.

7. Плату, що одержують Кабінети за переведені експертизи, вносять Кабінети на прибуток Республіки за кошторисом НКЮ.

8. При Кабінетах Науково-Судової Експертизи є музеї.

9. Судові місця мусять обов'язково передавати до Музеев при Кабінетах Науково-Судової Експертизи:

а/ конфісковані в порядку п. 1 арт. 73 КПК знаряддя злочину;

б/ інші предмети з числа річових доказів у закінчених справах, що можуть мати значіння для науково-судового дослідів.

10. Окрім того обов'язковому поверненню Музеев при Кабіне-тах Науково-Судової Експертизи підлягають різного роду знімки, предмети й результати дослідів цих кабінетів у закінчених судових справах, коли ці предмети згідно з Крим.-Процес. Кодексом не призначені для іншої мети.

ГОЛОВА РАДИ НАРОДНИХ КОМІСАРІВ
УСРР

КЕРУЮЧИЙ СПРАВАМИ РАДИ НАРКОМУ

СЕКРЕТАР РНК *І.Стреліт*

Підстава: ф.2, оп. 1, пр. 605, ар. 14, 15.

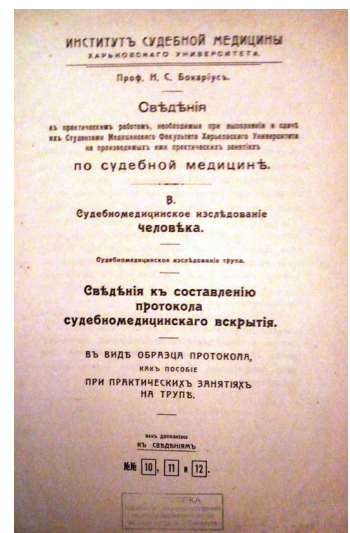
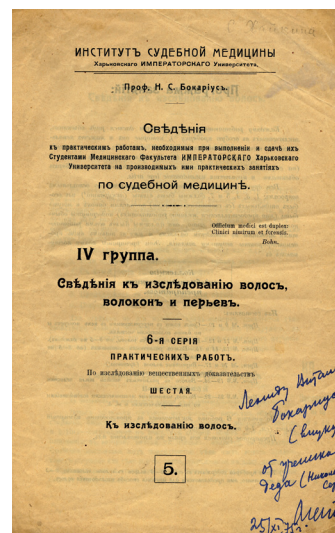
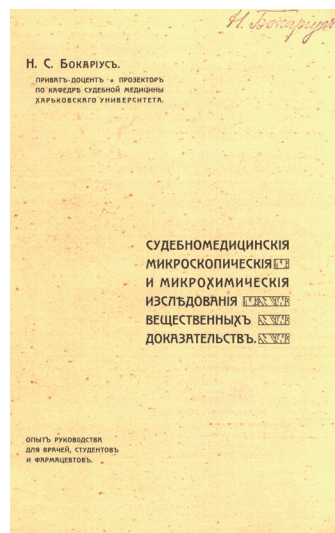
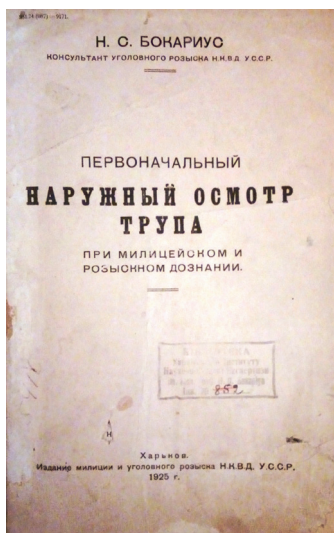
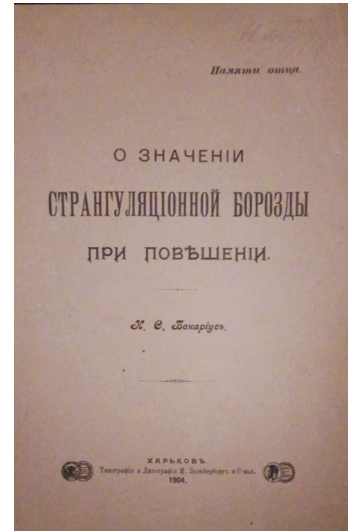
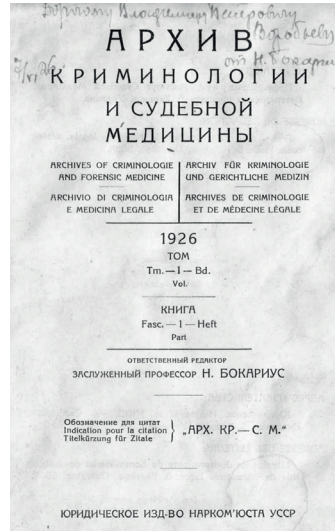
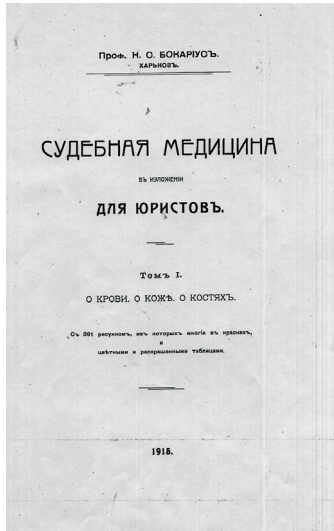
Директор ЦДАВО

Л.В.Яковлева

Постанова РНК УСРР 1923 р. про заснування
Кабінету науково-судової експертизи

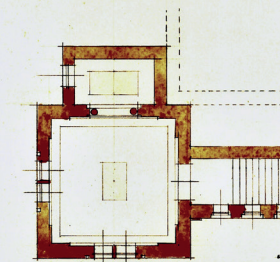
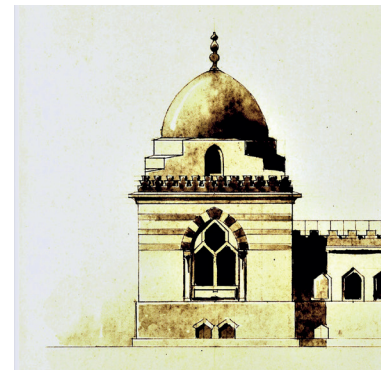
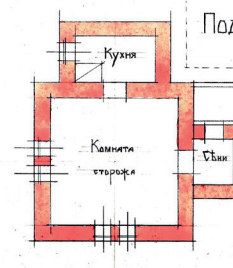
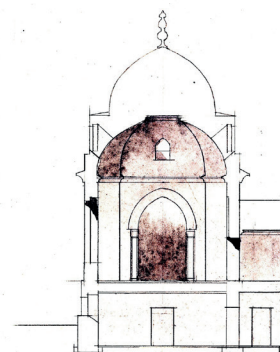
КАБІНЕТ-МУЗЕЙ

ВИДАТНОГО СУДОВОГО МЕДИКА, КРИМІНАЛІСТА, ЗАСНОВНИКА
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

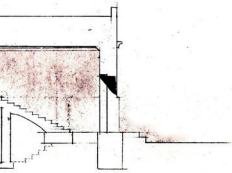

Особисті речі М. С. Бокаріуса — шахівниця, шаховий етюдник, креслення християнської та мусульманської усипальниць, невідомого механізму

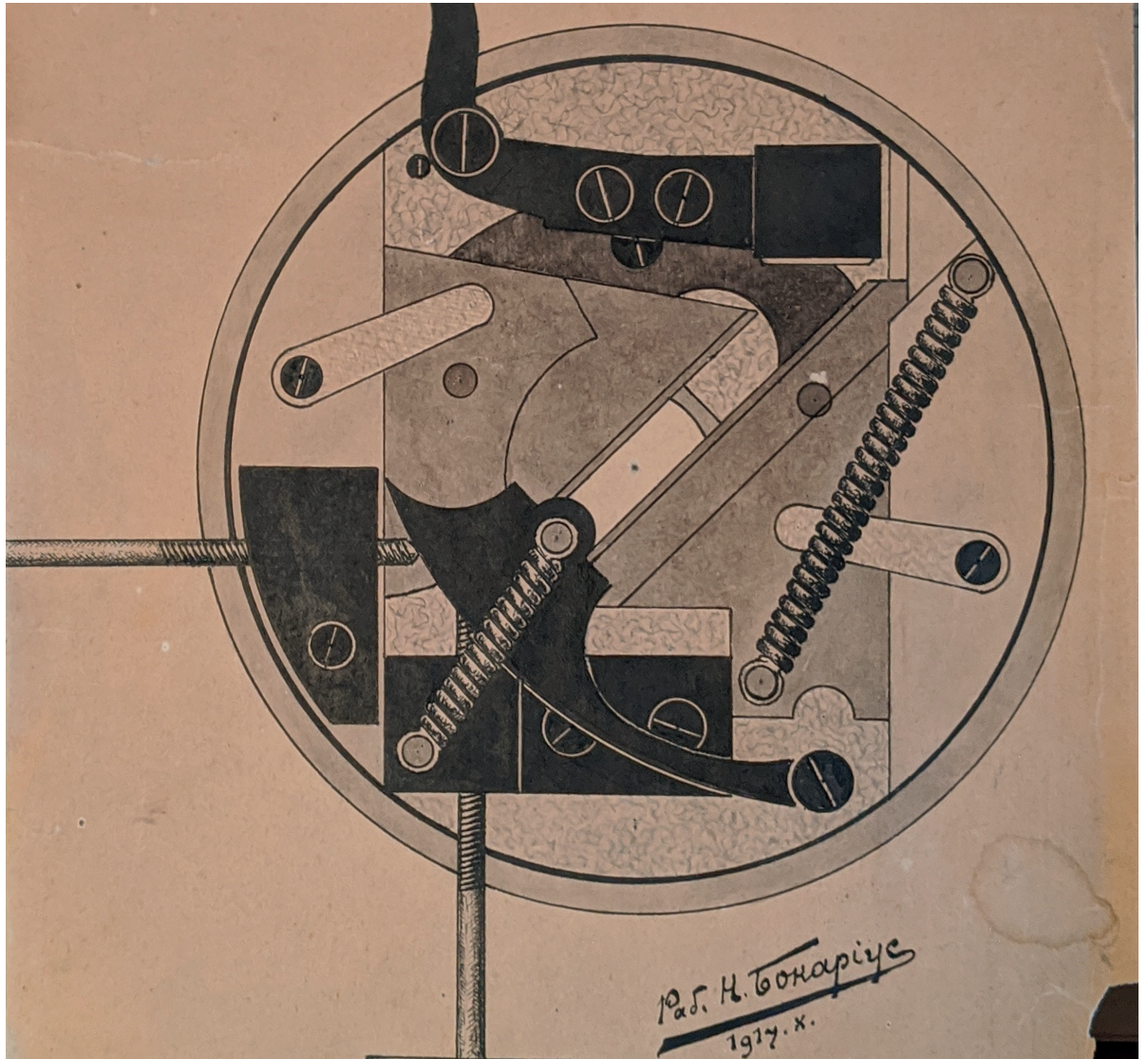
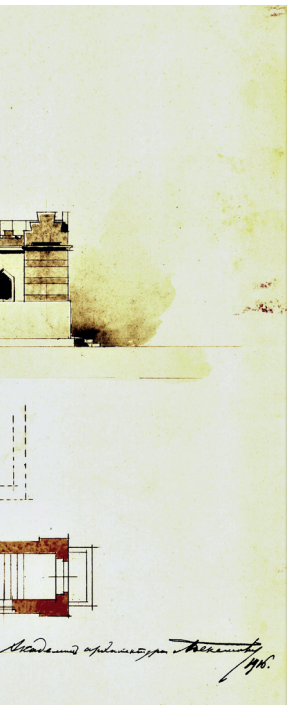
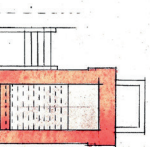

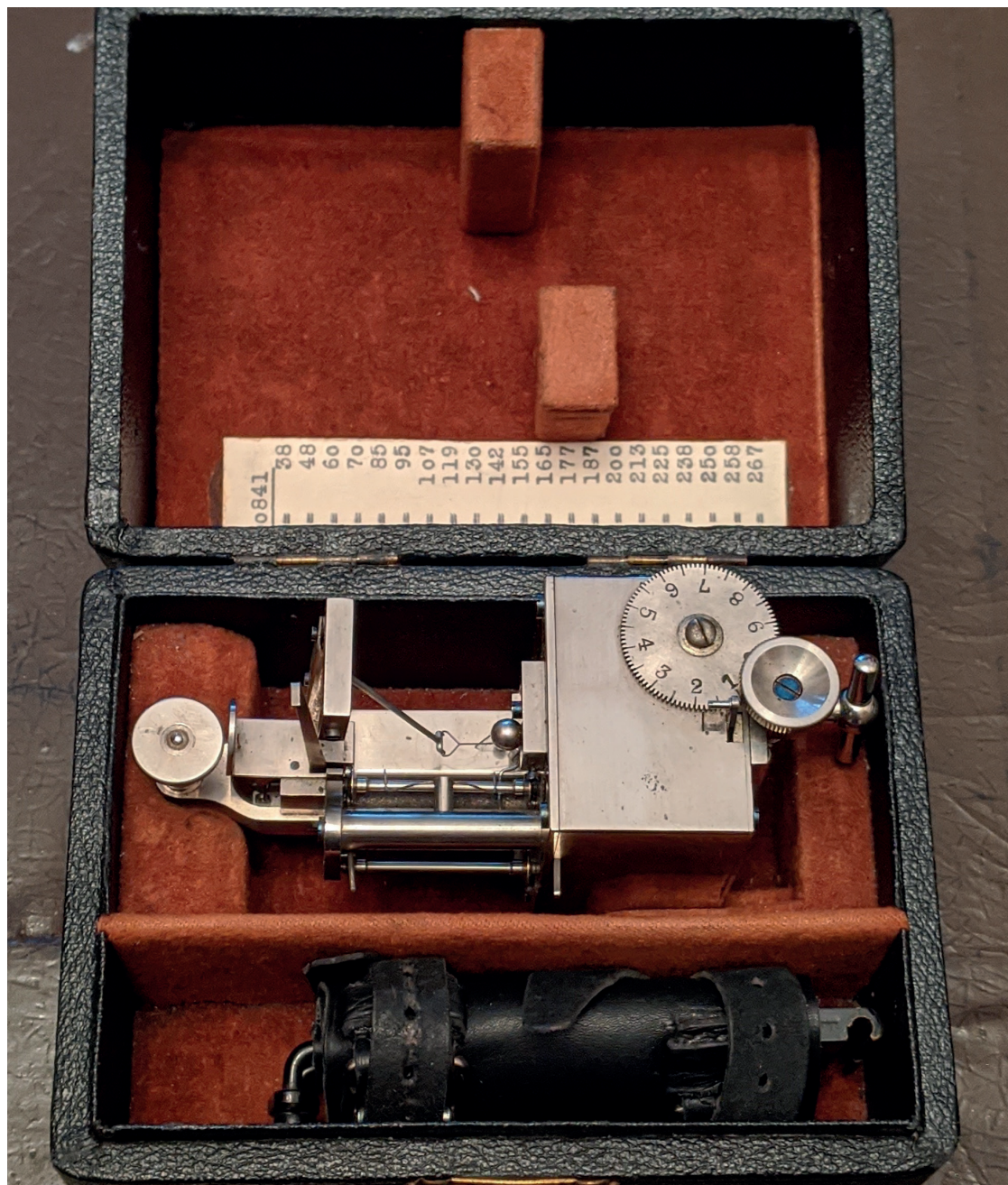
КАБІНЕТ-МУЗЕЙ

видатного судового медика, криміналіста, засновника
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

ДЕВАЛЬНЫЙ ЭТАЖ.

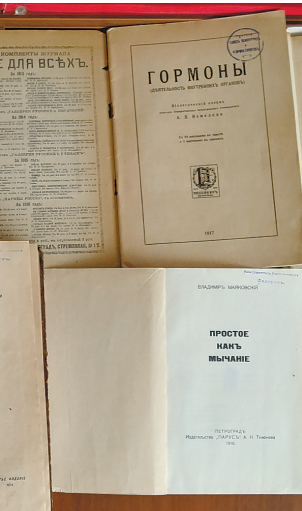
Старовинний прилад для вимірювання пульсу

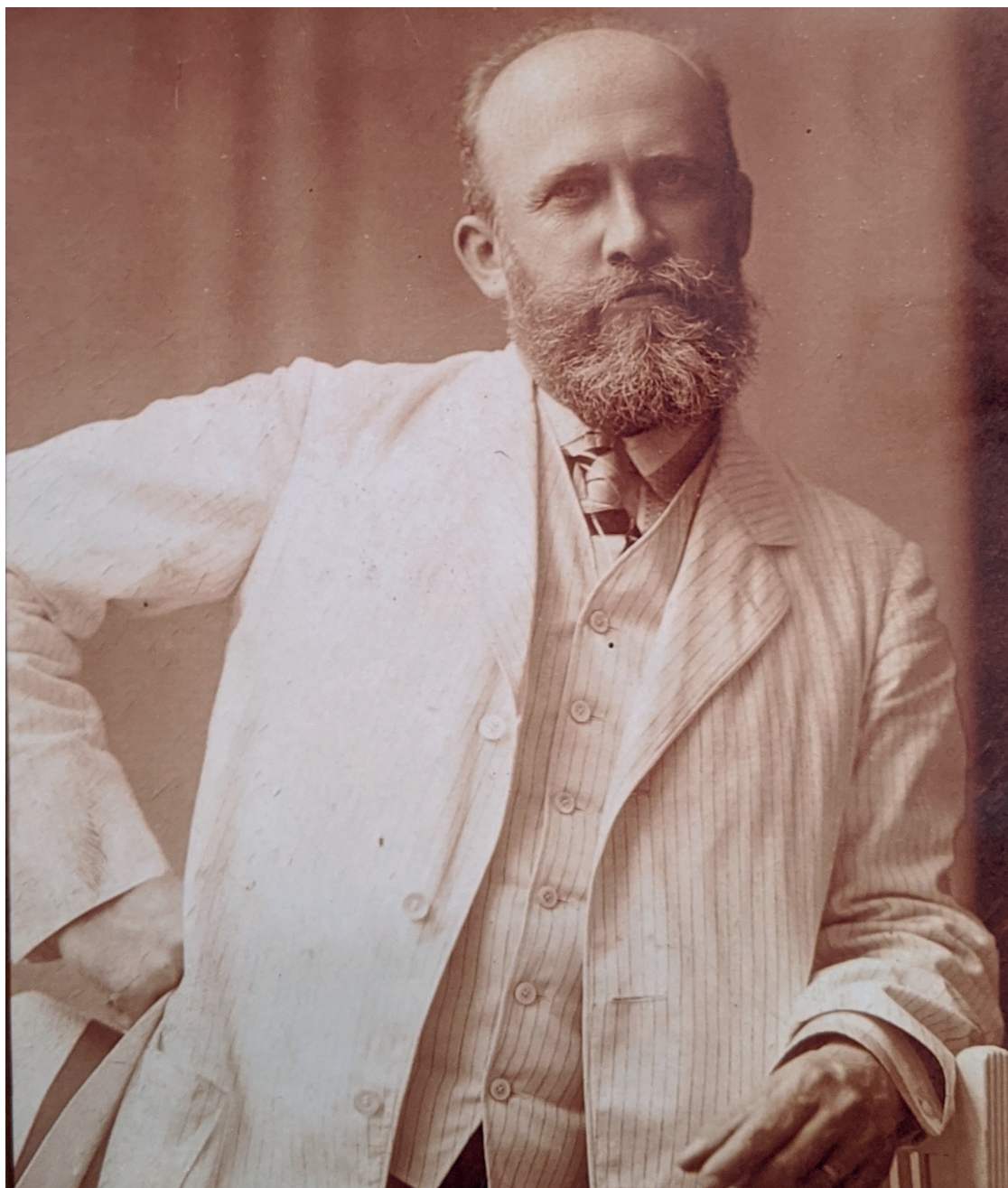

КАБІНЕТ-МУЗЕЙ

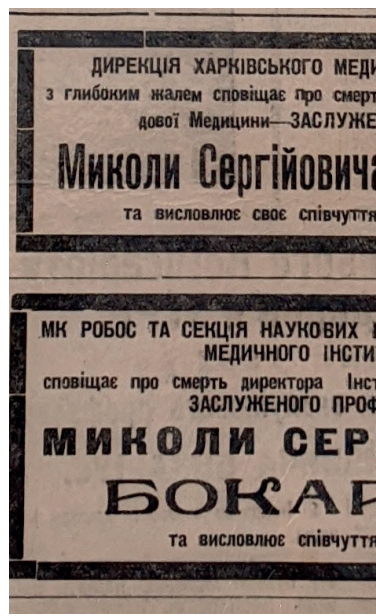
видатного судового медика, криміналіста, засновника
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

У музеї зберігаються особисті речі Миколи Сергійовича — книги з його власної бібліотеки, печатка його батька, репродукція його картини тощо.

М. С. Бокариус працював до останніх днів свого життя. Тяжко хворіючи весь 1931 рік, він помер 23 грудня 1931 року

М. С. Бокариус працював до останніх днів свого життя. Тяжко хворіючи весь 1931 рік, він помер 23 грудня 1931 року

МИКОЛА СЕРГІЙОВИЧ БОКАРИУС

Ухвала Народнього Комісаріату
Охорони Здоров'я УСРР
від 26 грудня 1931 року
про увічнення пам'яті заслуженого професора
МИКОЛИ СЕРГІЙОВИЧА БОКАРИУСА.

Відомості про життя професора Миколи Сергійовича Бокариуса, який працював у Харківському медичному інституті з 1908 року, до смерті 23 грудня 1931 року. Професор Бокариус був одним з найкращих фахівців у галузі внутрішньої медицини, зокрема, з дослідження захворювань серця. Він працював над розробкою нових методів діагностики та лікування цих захворювань. Його наукові праці були високо оцінені в науковому світі. Народний Комісаріат охорони здоров'я УСРР постановив увічнити пам'яті професора Бокариуса, який зробив великий внесок у розвиток медицини в Україні.

1) Встановити пам'ятник професору М. С. Бокариусу в Харківському медичному інституті.
2) Зберегти в інституті особисті речі професора Бокариуса.
3) Зберегти в інституті портрет професора Бокариуса.
4) Встановити в інституті стипендію на ім'я професора Бокариуса.
5) Встановити в інституті стипендію на ім'я професора Бокариуса.
6) Встановити в інституті стипендію на ім'я професора Бокариуса.
7) Встановити в інституті стипендію на ім'я професора Бокариуса.

ИЧНОГО ИНСТИТУТУ
 ь директора Института Су-
 НОГО ПРОФЕССОРА
а Бокаріус
 родині небіжчика.

РОБІТНИКІВ ХАРКІВСЬКОГО
 ТУТУ
 титуту Судової Медицини —
 ЕСОРА
ГІЙОВИЧА
РІУС
 його родині.

Висловлює співчуття до родини та до
 родини Бокаріуса, який помер у віці
 70 років. Бокаріус був директором
 Харківського інституту Судової
 Медицини. Він був людиною
 високого морального рівня, який
 завжди ставив на перше місце
 науку та інтереси держави.
 Його смерть є великою втратою
 для нашої науки та держави.
 Ми висловлюємо співчуття до
 родини Бокаріуса та надіємося,
 що їм буде легше пережити цю
 втрату.

Перевіряйте за участю нас
 на шляху запровадження ГОСПОДРАЗРАХУНКУ
 ІЗ НАМАГАННЯ ДИТЯЧОГО ТА НЕВРОЛОГІЧНОГО
 КЛІНІКІВ В ТЕХНІ БЮРОКРАТІВ

Дирекції галузевого перехід на
 господаррахунок

Надання допомоги та підтримки
 родині Бокаріуса, який помер у віці
 70 років. Бокаріус був директором
 Харківського інституту Судової
 Медицини. Він був людиною
 високого морального рівня, який
 завжди ставив на перше місце
 науку та інтереси держави.
 Його смерть є великою втратою
 для нашої науки та держави.
 Ми висловлюємо співчуття до
 родини Бокаріуса та надіємося,
 що їм буде легше пережити цю
 втрату.

КАБІНЕТ-МУЗЕЙ

видатного судового медика, криміналіста, засновника
 Національного наукового центру
 "Інститут судових експертиз
 ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

ПРОБЮРО КОЛЕКТИВУ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ТА ЕКСПЕРТ
 исловлює свій глибокий жал з приводу смерті директора
 туду Судової Медицини, Директора Інституту Наукової С
 експертизи НКО — заслуженого професора

**Миколи Сергійовича
 БОКАРИУС**

га висловлює співчуття М. М. ТА Н. М. АСВАДУРОВ-
 ський-БОКАРИУС.

РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТИ «РЕФЛЕКС»
 глибоким жалом сповіщає про тяжку втрату видатного
 ного працівника — заслуженого професора й директора
 туду Судової Медицини

**МИКОЛИ СЕРГІЙОВИЧА
 БОКАРИУС**

та висловлює співчуття родині небіжчика.

PROFESOR N. S. BOKARIUS
 † 23 de diciembre de 1931 en Charow (Ukraina)

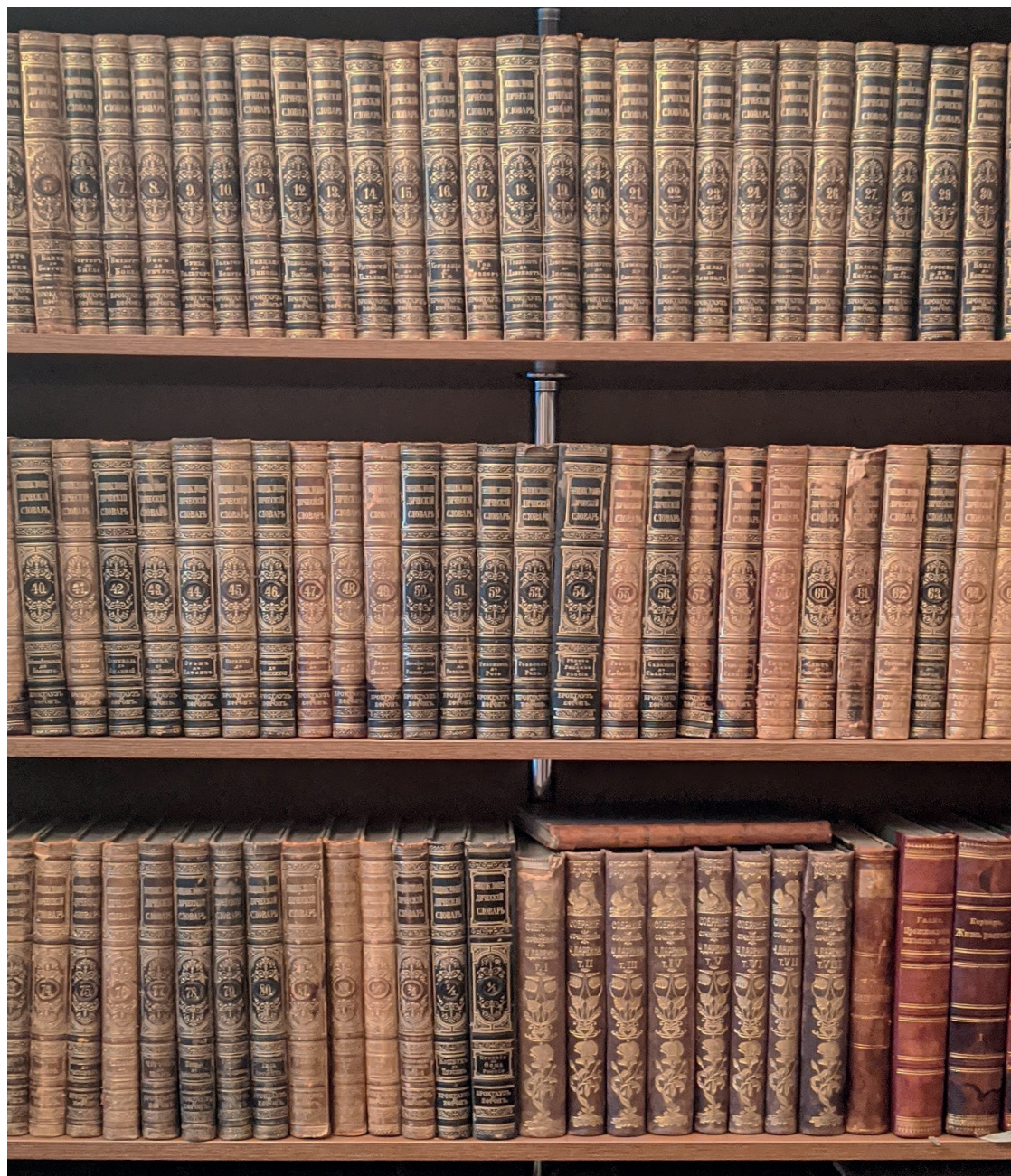
El 23 de diciembre pado, falleció en Charow, la vieja ciudad
 universitaria de la República de Ucrania, el distinguido hombre de
 ciencias, Prof. N. S. Bokarius.

Su vida, noble ejemplo de laboriosidad, fue dedicada casi íntegramente al estudio y enseñanza de Medicina Legal. Recibido de médico en la vieja Universidad de Charow, en 1895, a ella dió el fruto de su ciencia y el vigor de su pensamiento. Sería sumamente extensa la lista de cargos docentes por él ocupados. Bástenos saber que al fallecer era Profesor de Medicina Legal en la Facultad de Medici-
 na, en la de Derecho, en el Instituto de Perfeccionamiento para Mé-

AÑO X HABANA, DICIEMBRE DE 1931 NUMERO 12

PROF. N. BOKARIUS

Antonio Lecha-Marzo, el malogrado Maestro español, fue quien nos dió a conocer, en sus monumentales monografías acerca de los cristales de hernina y hemocromogén, la robusta personalidad científica del Prof. N. Bokarius, de Charlow, Ucrania. El Prof. Bokarius, no decís el indivisible computero, es un investigador admirable, un trabajador incansable, en el que destacan

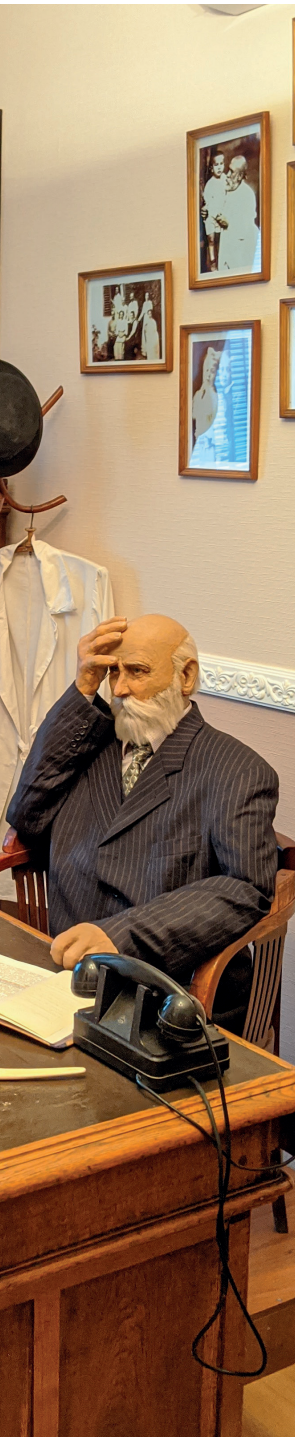

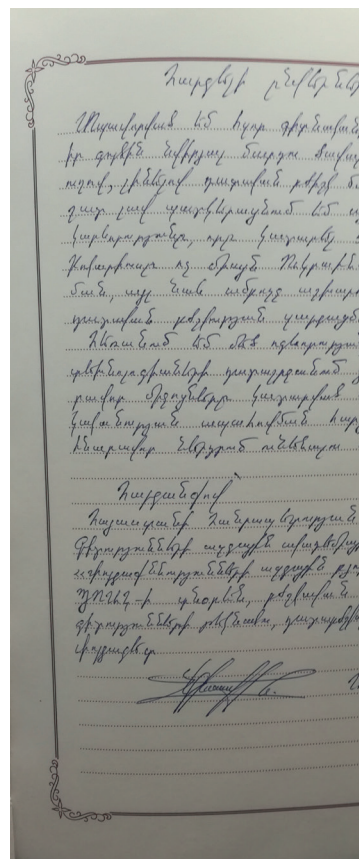
У Кабінеті-музеї зберігається унікальна колекція книжок з особистої бібліотеки М. С. Бокаріуса

КАБІNET-МУЗЕЙ

видатного судового медика, криміналіста, засновника
Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"

Кабінет-музей регулярно відвідують видатні діячі науки, політики, представники державних органів, колеги з іноземних установ судової експертизи

Нашадки славетного роду —
онук Сергій Віталійович Бокаріус та правнук Микола Сергійович Бокаріус

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА
видатному судовому медику, криміналісту,
засновнику Національного наукового центру
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"
(19 квітня 2019 року)

Національний науковий центр "Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" —
одна з найстаріших державних судово-експертних установ України
і колишнього СРСР. ННЦ "ІСЕ" є провідним науковим, експертним, науково-методичним
та профілактичним осередком системи установ Міністерства юстиції України.

Перелік видів судових експертиз
ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса":

почеркознавча та лінгвістична експертизи; технічна експертиза документів; експертиза
зброї; трасологічна експертиза; вибухово-технічна експертиза; фототехнічна, портретна
експертизи; експертиза відео-, звукозапису; експертиза матеріалів, речовин
та виробів; біологічна експертиза; інженерно-транспортна експертиза; експертиза
безпеки життєдіяльності; будівельно-технічна експертиза; земельно-технічна
експертиза; пожежно-технічна експертиза; комп'ютерно-технічна експертиза; оціночно-
будівельна експертиза; оціночно-земельна експертиза; дорожньо-технічна експертиза;
телекомунікаційна експертиза; електротехнічна експертиза; інженерно-екологічна
експертиза; експертиза з питань землеустрою; електротransпортна експертиза;
експертиза технічного стану ліфтів; економічна експертиза; товарознавча експертиза;
транспортно-товарознавча експертиза; експертиза військового майна; експертиза
у галузі інтелектуальної власності; психологічна експертиза; мистецтвознавча
експертиза; військова експертиза; гемологічна експертиза; ветеринарна експертиза.

Національний науковий центр
"Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"
вул. Золочівська, 8а, м. Харків, 61177. Телефон: (057) 372-20-01.
E-mail: hniise@hniise.gov.ua.
web: <http://hniise.gov.ua>.

Довідкове видання
Музеї Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"
Укладачі: О. М. Ключев, К. П. Силенок, А. С. Тяпкін, В. М. Фесюнін, Д. О. Чекін
Коректор: Т. В. Кіпушева
Дизайн: А. С. Тяпкін

УДК 351.852.15

М90 Музеї Національного наукового центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" /
Укладачі: О. М. Ключев, К. П. Силенок, А. С. Тяпкін, В. М. Фесюнін, Д. О. Чекін. — Харків : ННЦ "ІСЕ ім. Засл.
проф. М. С. Бокаріуса", 2020. — 64 с.

Підписано до друку 20.10.2020. Формат 60x90/16. Папір крейдов. Ум.-друк арк.7,4. Тираж 100 прим.